JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A⁰. 1853. **Zaturdag 9 April.** **N⁰. 28.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* .... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Benoemingen.

Civiel Departement.

INGETROKKEN:

De benoeming van den assistent resident van Ambal (Bagelen) *G. J. P. Carlier*, tot assistent-resident van Grissee (Soerabaya).

BENOEMD:

Tot assistent-resident van Grissee (Soerabaya), *A. H. van der Poel*, thans assistent-resident van Panaroekan en Bodowosso (Bezoekie).

Tot secretaris der residentie Batavia, *A. A. M. N. Keuchenius*, ambtenaar op wachtgeld, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatstelijk 1 kommies bij de directie der middelen en domeinen.

Tot secretaris der residentie Bezoekie, *C. Overdijk*, thans met de waarneming van die betrekking belast.

Tot vendumeester in de afdeeling Salatiga (Samarang), jhr. mr. *H. J. W. Lawick van Pabst*, assistent-resident aldaar.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de Intendant 2 klasse bij de militaire administratie *N. van Marion*.

BIJ DEN GENERALEN STAF.

BEVORDERD:

Tot majoor sous-chef, de kapitein der infanterie *W. Brockhuijs*, adjoint bij dien staf.

BENOEMD:

Tot kapitein-adjoint, de kapitein der infanterie *J. W. C. van Langen*, met bepaling dat hij *à la suite* van het wapen der infanterie zal worden gevoerd.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

BEVORDERD:

Tot majoor, kommandant der artillerie in de 2 militaire afdeeling op Java, de kapitein *F. J. van Maanen*, van het personeel.

Tot kapitein bij het personeel, de 1 luitenant *F. J. W. Dekker*, van het personeel; en de 1 luitenant *A. J. Doorman*, adjoint bij den generalen staf, *à la suite* van het wapen.

Tot 1 luitenants bij het personeel, de 2 luitenants *E. J. Veerman* [illegible], beiden van het personeel.

OVERGEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Amboina, de officier van gezondheid 1 klasse *F. Schmitt*, thans te Batavia.

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid 1 klasse *J. Hartsfeld*, thans te Amboina.

Bij het garnizoen te Weltevreden, de officier van gezondheid 1 klasse *E. A. Lange*, thans ter Westkust van Sumatra.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Ngawie de officier van gezondheid 2 klasse *F. L. W. Vogler*, thans te Benkoelen.

Bij het reconvalescenten gesticht te Oenarang, de officier van gezondheid 2 klasse *A. Rosman*, thans te Ngawie.

Bij de geneeskundige dienst ter Westkust van Sumatra, de officier van gezondheid 2 klasse *J. Boomsma*, thans geplaatst bij het geneeskundig bureau te Batavia.

GEPLAATST:

Bij het groot militaire hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid 1 klasse *F. Engelken*, thans te Batavia.

Advertentien.

Vertrek van de Landmail.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 12den April, des namiddags ten één ure, bij het postkantoor te Weltevreden gesloten zullen worden de brievenpakketten, bestemd om te worden verzonden naar Singapore en van dáár, per landmail, naar Europa; zullende de sluiting der postpakketten, bestemd voor Banka, Palembang en Riouw, plaats vinden op Maandag den 11den April.

De Directeur voornoemd,
DE VEER.

Vertrek van de Landmail.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 26sten dezer, des namiddags ten één ure, bij het postkantoor te Weltevreden gesloten zullen worden de brievenpakketten, bestemd om te worden verzonden naar Singapore, en van dáár, per landmail, naar Europa; zullende de sluiting der postpakketten, bestemd voor Banka, Palembang en Riouw, plaats vinden op Maandag den 25steu dezer.

De Directeur voornoemd,
DE VEER.

De resident van Batavia maakt bekend, dat op Vrijdag 29 April 's morgens ten 10 ure, ten zijnen bureele bij den afslag publiek zal worden uitbesteed de levering van een voor de residentie Banka benoodigde laadboot, à 12 koyangs, voorzien van luiken en volgens nieuw model met toebehooren.

De assistent-resident voor de politie te Batavia noodigt de ingezetenen dezer residentie uit, om de bakken en muren hunner erven en gebouwen, die langs de groote wegen geplaatst zijn, binnen den tijd van dertig dagen, gerekend van 15 April aanstaande, behoorlijk te doen aanwitten en herstellen.

De griffier bij den raad van justitie te Batavia maakt bekend, dat het hypotheekbureau verplaatst is naar een der beneden lokalen in het stadhuis, ingang achter langs het *postkantoor*.

De direktie der javasche bank maakt bekend, dat in hare advertentie van 17 Maart jl., eene missteling is ingeslopen, zijnde de bij lett. c genoemde serie van *f* 100 — mede in roode letters uitgedrukt, instede van in blaauwe, zegels daarbij is beschreven.

Aan de mans lidmaten der Protestantsche en Evangelisch-Luthersche gemeenten van Batavia, wordt bekend gemaakt dat, van den eersten Maart 1853 tot den daarop volgenden twaalfden April, in de kerkeraadskamer der Willemskerk en in die der Buitenkerk, van 's morgens negen tot 's namiddags twee ure, ter inzage liggen eene Project-Acte van Vereeniging der beide gemeenten, door eene gecombineerde vergadering der beide kerkeraden met de diakenen ontworpen, en door die vergadering met *algemeene stemmen* aangenomen; ten einde genoemde mans lidmaten in staat te stellen om, binnen den voorschreven termijn van zes weken, hunne bezwaren, zoo zij er zijn mogten, met eigenhandige onderteekening bij hunne respective kerkeraden te brengen.

Gedaan in de gecombineerde vergadering van 25 Februarij 1852.

De Voorzitter,
J. G. G. BIERHAUS.
De Secretaris,
A. [illegible]

PROJECT-ACTE.

van vereeniging der hervormde en overige protestantsche gemeenten van Batavia met de evangelisch-luthersche gemeente aldaar, *gratis* te verkrijgen bij de H.H. *W. van Berckel Bik*, *W. Retgers en G. Warnar.*

Vendutien.

Op Maandag 11 April. Uithoofde van vertrek, ten huize van den heer *J. O. Rendorp*, op Tana-Abang, door gebr. *Roselje en Co.*, van eenen soliden engelschen reiswagen, goed loopende paarden, eene bendie, kanapes, stoelen, tafels, kasten, spiegels, schilderijen, lampen, serviezen, pleet- en glaswerk, enz.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce en Co.*, van diverse lijnwaden, als chitzen, gekleurd katoen, gordijngoed, handdoeken en tafelgoed, fluweel enz., ronde tapijten, wagenkleedjes, voetebankjes, engelsche hanglampen, enz. enz.

Op Dingsdag 12 April, door *John Pryce en Co.*, voor een huis op Tana-Abang, laatst bewoond door mevrouw *Bloys van Treslong Prins*, van eenen netten en goed geconserveerden inboedel, bestaande uit meubelen, piano, zilverwerk, rijtuigen, paarden, enz.

Op Zondag 10 dezer, te bezigtigen van 's morgens 9 ure, tot 's middags 3 ure.

Op Woensdag 13 April, voor het woonhuis van den heer *R. Deschaux*, in Berendrechtslaan, door *A. van Ommeren en Co.*, van wagens, paarden, meubelen, ens., enz.

En ten 10 ure, een steenen huis gelegen blok L, deel 19 no. 134.

Op Donderdag 14 April, voor het woonhuis van den heer *R. J. J. P. Wijnmalen*, op Parapattan, door *Vaupel en co.* van deszelfs inboedel, wagens, en wagenpaarden, rijpaarden, enz.

Woensdags te voren te bezigtigen.

En

Tegen 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce en co.*, van veschillende houtwerken.

Op Vrijdag 15 April, uithoofde van vertrek ten huize van den weledelgestr. heer *O. van Rees*, op het Koningsplein, door gebr. *Roselje en co.*, van een wel geconserveerden inboedel, hardloopende paarden, élègante rijtuigen, een zoo goed als nieuwe Offenbacher reiswagen, bloemen in potten, enz.

Op Donderdag te voren van 's morgens 8 tot 's middags 1 ure te bezigtigen.

Op Zaturdag 16 April des morgens ten 10 ure, in het lokaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement, van eene hoeveelheid van 40,000 Mexikaansche dollars, en zulks bij kavelingen van 1000 stuks.

Nagelaten Boedels.

De agenten der Samarangsche weeskamer te Salatiga, roepen bij advertentie van 29 Maart jl. op, de debiteuren en krediteuren in den boedel van wijlen **Willem Albinus**, om betalingen of aangiften te doen binnen drie maanden.

De agenten der Soerabayasche weeskamer te Bezoekie roepen bij advertentie van 25 Maart jl. op, de debiteuren en krediteuren in den boedel van wijen **J. A. Boesch**, pakhuismeester te Bezoekie, om betalingen of aangiften te doen binnen drie maanden.

Vertrekkende Personen.

N. van Marion.
Otto van Rees.
Mevrouw de weduwe *Bloijs van Treslong Prins.*
A van Holij.

BATAVIA.

Een militair geneesheer, onlangs van Benkoelen aangekomen, heeft van daar een jongen koninklijken Tijger medegebragt. Het dier, bijna volwassen, is ongeveer $2\frac{1}{2}$ jaar oud en zeker een der schoonsten van zijn ras. De eigenaar verkreeg hem zeer jong en hij lag te Benkoelen slechts aan eene ketting onder een afdak, en naar men zegt was hij zoo mak, dat men hem gerust naderen kon. Hier is hij op de achterplaats van het scheepsleverantiehuis van den heer *H. J. Kessler*, in een houten hok met ijzeren traliën opgesloten, doch legt noch vrees noch woestheid aan den dag wanneer men het hok nabijkomt. Dan slechts, wanneer hij zijn voedsel gebruikt, komt de tijgeraard boven en laat hij niet alleen duchtig de tanden zien, maar brult hij ook verschrikkelijk. Zoodra heeft hij echter zijn voedsel niet op, of hij is weder genaakbaar en laat zich den kop kraauwen, bij de knevels trekken, en meer van die aardigheden. Bij de komst van zijn meester schijnt hij zijne vreugde door een drukker heen en weder loopen in het hok te willen doen kennen, en men zegt dat deze hem steeds gerust naderen kan.

— Laatstleden maandag is de kanonnier der 1ste klasse *Wolf*, in de Citadel van Weltevreden belast met het hijschen der vlag, terwijl hij daarmede bezig was, van een plank gestort, waarop hij stond. Hij deed een val van ongeveer 18 voeten hoogte en bleef bewusteloos liggen, blootgesteld aan de hevige zonnestralen, in welken toestand hij eerst 3 à 4 uren daarna gevonden en onmiddelijk naar het hospitaal overgebragt werd. De gevolgen van dien val, naar men zegt aan te buitengang in sterken drank te wijten, waren zoo noodlottig, dat hij nog dienzelfden dag daaraan overleden is.

In den namiddag van den 5den April ging de Chinees *Tan Samtien*, kassier in een der voornaamste handelshuizen alhier en wonende bij den steenenbrug op de Zuidervoorrij, met zijn geheel huisgezin naar zijnen tuin te Antjol, om aldaar eenige dagen door te brengen. Het huis werd gesloten, zonder bewaking gelaten en den volgenden morgen een bediende van Antjol derwaarts gezonden om eenig gebak te halen. Deze vond de voordeur open en daarover verwonderd

---

DE TOREN VAN CASTILLAC. (*vervolg.*)

De geschiedenis van Jan was niet minder droevig. Zijne krachtige jeugd en ijzersterk voorkomen hadden hem zonder moeite aan boord van den kaper *de uitroeijer* doen aannemen, maar daar bevond hij zich onder een hoop schavuiten die, God noch den duivel vreezende, zijnen garconjerschen trots duchtig op de proef stelden. In den beginne liep het die gelukzoekers goed mede, want zij veroverden een rijkgeladen Oostindievaarder. Doch later was de Fransche kaper zoo onvoorzigtig zich met een sterkeren vijand te willen meten, die hem geducht havende en wiens vervolging hij als het ware slechts door een wonder ontsnapte. Alvorens *de uitroeijer* zijne schade hersteld en zijn door de Engelsche kogels gedunde ekwipagie weer versterkt had, ontmoette hij digt bij de straat van Gibralter een zeeroover van Saleh, die hem zonder vele moeite nam . . . Al de schatten der genomene prijzen gingen verloren en de Franschen werden in slavernij naar Saleh gevoerd. Daar niemand Jan, uithoofde zijner verminking, wilde koopen, zoo werd hij tot openbaar slaaf bestemd en moest hij als zoodanig dagelijks de straten der stad schoon vegen. Reeds sedert lang verkeerde hij in dien ellendigen toestand en wist niet hoe hij ooit uit denzelven zou verlost worden, toen de priesters *de la Merci*, hem onverwachts, in naam van een onbekenden vriend los kochten en 1000 livres gaven om naar Frankrijk terug te keeren.

— Het zou al heel zonderling zijn, Mijnheer! ging hij voort, toen zijn verhaal geeindigd was, indien die ongenoemde vriend dezelfde was, die ook U bevrijd heeft. Hoe dit ook zij, is het een edelman, dan zal ik hem met genoegen de hand drukken, want ik verveelde mij razend onder die duivelsche Turken.

— Al is het ook geen edelman, Jan! zijn wij hem toch niet minder erkentelijkheid verschuldigd, antwoordde Hector droefgeestig, maar wij zullen hem later opzoeken, die edelmoedige beschermer! . . . zooveel is zeker, Broeder! dat het lot ons niet als bedorven kinderen behandeld heeft. Wie toch zou het nu vier jaren geleden, toen wij vol zoete hoop, moedig en met het grootste vertrouwen in de toekomst vertrokken, gezegd hebben, dit wij al die rampspoeden zouden moeten doorstaan?

En hij liet het hooofd als het ware droomende op de borst hangen.

— Om 't even, hernam hij, zich weder oprigtende; wie weet of wij wel het regt hebben ons te beklagen. Wat ons ook is overkomen, de eer is gered, want onze wonden bragten ons Frankrijks vijanden toe, maar wij hebben toch nog het dak onzer voorouders tot verblijf en eene lieve zuster, die ons innig bemint. Jan! niet waar, wij konden nog ongelukkiger zijn?

Gedurende dat gesprek staken zij eene vlakke en woeste streek grond over, alwaar alle sporen van bebouwing verdwenen waren. Vlak voor hen verhief zich de keten der duinen, wier onregelmatige vertandingen levendig op de door de ondergaande zon vergulden wolken uitkwamen. De lucht was vervuld met die zoutdeeltjes, welke de zeebries meebrengt.

— Wij moeten niet ver van Castillac meer af zijn, zeide Jan en mij dunkt dat wij zelfs van hier den top van het kasteel moesten zien? Gij, Mijnheer! met uwe beide goede oogen, ontwaart gij niets daar ginter, achter dat pijnbosch?

— Niets, antwoordde Hector, na een oogenblik rondgestaard te hebben; de duinen schijnen het onderste boven gekeerd te zijn en ik herken niets.

— Waarlijk er hebben hier groote veranderingen gedurende onze afwezigheid plaats gehad en dat vervloekte zand is meer vooruitgegaan, dan ik wel gedacht had. Maar laat ons voortgaan, want spoedig moeten wij den toren zien.

Zij liepen op nieuw gedurende een twintigtal minuten voort en bereikten den grens van het beweeglijke zand. De zee was zoo digtbij, dat zij het geruisch van den vloed hoorden, maar hoe zij ook de oogen vermoeiden en rondstaarden, het oude kasteel zagen zij niet.

— Zonderling! zeide de voormalige kaper, en ik

riep hij eenige buren, en nu werden niet alleen die deur, maar ook de binnendeuren en al de kasten in huis geopend gevonden, zonder dat zich echter eenige sporen van geweld daartoe voordeden, zoodat men veronderstellen moet, dat er valsche sleutels tot die opening zijn gebrnikt.

Tan Samtien gewaarschuwd, bevond dat hem, aan goud- en zilverwerk, pretiosa's en klinkende munt voor een som van *f* 2263,— was ontvreemd, en alzoo de dader of daders van dien diefstal nog niet opgespoord zijn geworden, zoo heeft hij de politie opgegeven dat hij eene premie belooft van *f* 500,— wie die daders met de gestolene voorwerpen aanwijst en *f* 200,— voor de daders zonder die voorwerpen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

De groote hangbrug over de Serayoe, bij Djolang (afdeeling Bandjar Negara, residentie Banjoemaas), is in den nacht van 21 Maart jl., door eenen zwaren bandjir weggeslagen; eene andere brug over diezelfde rivier bij Redjosso heeft zoodanige schade geleden, dat zij mede eene totale vernieuwing vereischt. Wegens de belangrijkheid van het vertier op die punten, is aanstonds met de vernieuwing begonnen.

— Van Rembang 31 Maart wordt het volgende gemeld:

Op den 20sten dezer des namiddags ten 5 ure, is de bliksem geslagen in een der tabaksschuren van den tabakscontractant *B. J, de Lange*, gelegen in het district Tinawoon, afdeeling Bodjenegoro.

Door spoedig aangebragte hulp is men de hierdoor veroorzaakte brand meester geworden en heeft het ongeluk zich bepaald tot de vernieling van 5 kamers of vakken, terwijl de reeds afgepakte tabak voor schade is bewaard gebleven.

— In het *Soerabayasch Nieuws- en Advertentie-Blad* van den 2 april leest men het volgende:

Nog vernemen wij dat het door de waakzaamheid der politie, is gelukt, den dader te vatten van den onlangs ten kantore van den heer *W. Cores de Vries*. gepleegden diefstal, van eene belangrijke som geld; de dader is een' gewezen mandoer van dien heer, die een' maand voor het plegen des diefstals zijn ontslag had gevraagd, en tot het bereiken van zijn' doel een' valsche sleutel had doen maken. — Gedurende eenigen tijd na het feit had hij zeer armoedig geleefd, doch was vervolgens weelderig gaan leven, waardoor men het eerst suspicie heeft gekregen.

NEDERLAND.

De koning heeft, even als in vorige jaren, het verlangen te kennen gegeven, dat er, bij gelegenheid van Hoogstd. aanst. verjaardag (19 Febr.) geene openbare festiviteiten zouden worden gehouden, maar dat die uitgesteld zullen worden tot den 17den Junij aanst., den verjaardag van H. M. de koningin. De reden van die nitnoodiging was, zoo als trouwens bekend is, daarin gelegen, dat de dag van 's konings verjaardag nagenoeg overeenkomt met den dag van het overlijden van H. D. broeder, wijlen Z. K. H. prins *Alexander*, den 20sten Februarij 1849 te Madera overleden.

Desniettemin heeft men overal het feest herdacht, door het nitsteken van vlaggen van de openbare gebouwen. In den morgen heeft het militair huis des konings zijne opwachting bij Z. M. gemaakt, op den middag was er ten hove receptie der koninklijke familie en des namiddags had er bij H. M. de koningen-weduwe familie-diner plaats. Ook werden te dezer gelegenheid de weezen in de gestichten der verschillende geloofsbelijdenissen, door Z. M. onthaald op een keurig en smakelijk middagmaal. Het Evangelisch-Luthersche weeshuis werd door H. M. de koningin bezocht, terwijl de weezen aan tafel zaten. H. M. werd aldaar door regenten en leden van het kerkbestuur ontvangen en verwelkomd, en onderhield zich daarna op het minzaamst met regenten, als ook met de weezen, waarvan er één H. M. in dichtmaat toesprak. Daarna heeft H. M. hoogst voldaan het gesticht verlaten.

Te Apeldoorn heeft Z. M. aan de armen levensmiddelen doen uitreiken en de leerlingen der school *Willem III*, feestelijk doen onthalen.

— H. M. de koningin en andere leden der vorstelijke familie hebben van de aanwezigheid van eene sneeuwbaan (*zie hierachter ons berigt over de* Weêrsgesteldheid) gebruik gemaakt, om aan het zoogenaamde arrenvermaak deel te nemen. H. K. H. prinses *Frederik* bereed den 18 dezer de gladde sneewbaan in optogt als volgt: *a.* een rijknecht te paard; *b.* eene slede, bespannen met een paard, waarin gezeten was de baronesse *Fagel*, en bestuurd door den pikeur van prins *Frederik*, den heer *de Rotte*; *c.* eene slede bespannen met twee paarden, waarin gezeten was H. K. H. prinses *Frederik* met HD. dochter, prinses *Maria*, en bestuurd door den graaf *van der Duyn* van Maasdam: *d.* eene slede bespannen met twee paarden, waarin zaten mevrouwen *van der Goes* en *Boreel*, en bestuurd door den eersten koetsier; en *e.* twee rijknechts te paard tot sluiting van den trein.

— Tot grootmeesteres van het eerlang te vormen hof van Z. K. H. prins *Hendrik der Nederlanden*, is door Z. M. benoemd mevrouw de barones *van Aylva van Pallant van Waardenburg en Neerijnen*.

— De ministers hebben thans hunne opwachting gemaakt bij prins *Hendrik*, om Z. K. H. met diens voorgenomen huwelijk geluk te wenschen. De gemeenteraad der residentie heeft bereids eene som van *f* 11,000 goedgesteld, om den prins een geschenk aan te bieden en eenige festiviteiten in de residentie te dier gelegenheid te bekostigen.

— Het hof heeft voor 14 dagen den middelbaren en ligten rouw aangenomen, wegens het overlijden van den aarts-hertog *Reinier* van Oostenrijk.

— Z. M. heeft bepaald, dat voortaan geene jongelingen tot scheepsklerken bij de zeemagt zullen worden benoemd, dan de zoodanigen, die op het tijdstip van het door hen voor die betrekking af te leggen examen, den ouderdom van veertien jaren zullen hebben bereikt en hun zeventiende jaar nog niet zijn ingetreden.

— Het comité voor het zeewezen is thans bij elkander, onder voorzitterschap van Z. K. H. prins *Hendrik*, en houdt dagelijks vergadering in het gebouw van het ministerie van marine.

— Den 12den Febr. werd op 's rijks werf te Amsterdam, weder de kiel gelegd voor een oorlogschip, met hulp-schroefvermogen, en wel een fregat van de grootste soort en zal dit eerlang ook geschieden voor een schroefschoener, zoodat alsdan reeds drie zoodanige bodems daar in aanbouw zullen zijn, en die van de korvet zeer wordt bespoedigd. Twee gewone stoomschepen van 300 en 150 paardenkracht naderen ook hunne voltooijing en het laatste komt spoedig in dienst met bestemming naar Oost-Indië.

— Naar men verneemt, zullen er met het aanstaande voorjaar eenige oorlogschepen te Hellevoetsluis in dienst gesteld worden. Onder anderen spreekt men van de korvet Pallas en de brik Venus en de schoenerbrikken Ternate en Rembang. Zoo men wil, zoude de stoomboot Bromo in het vervolg voor binnenl. dienst gebezigd worden, terwijl het stoomschip Cerberus zoude gekeurd en dienstig gemaakt worden voor buitenl. reizen.

— De luit. ter zee 2de kl. *A. H. Modderman*, welke van het wachtschip Ajax is overgeplaatst op het stoomschip Soembing te Amsterdam, is op dien bodem vervangen door den luit. ter zee 2de kl. jhr. *D. Bowier*, van Zr. Ms. schooner Atalante. Nog is van het te Hellevoetsluis gestationneerde wachtschip een transport van 15 matrozen vertrokken, mede bestemd voor bovengenoemde oorlogsstoomboot.

Het fregat Palembang, kommandant *Wouterss*, is den 16den Februarij te Nieuwe Diep in dienst gesteld.

— In het tijdsbestek sedert de verzending van onze vroegere tijding verloopen (welk tijdsbestek thans, door de twee maandelijksche verzending, vergeleken bij vroeger, tot op de helft is verkort) heeft er eene aanmerkelijke verandering in de weêrsgesteldheid hier te lande plaats gegrepen, en zij, die het geheel wegblijven van strenger winterweder, uit de langdurige zachte temperatuur voorspelden, zijn duchtig teleurgesteld. Bij eene heldere lucht viel den 11den Februarij de vorst in, die dadelijk weder door eene zachtere temperatuur vervangen, zich den 12den op nieuw deed gevoelen, en de inmiddels gevallen sneeuwmassa, die onze velden en straten toen bedekte, in een duurzamer toestand bragt dan sedert langen tijd het geval is geweest. Deze weêrsgesteldheid was te aangenamer, daar de vorst niet streng kon genoemd worden, zijnde de thermometer tot den 19den Februarij niet beneden 22° F. gedaald, maar duidde beurtelings 6° en 8° beneden het vriespunt aan. Deze temperatuur was intusschen genoeg, om onze binnenwateren met eene dunne ijskorst te bevloeren en onze binnenlandsche scheepvaart te belemmeren. Duizende liefhebbers van schaatsenrijden genoten thans dit te lang ontbeerde nationale vermaak; vooral op de vele overstroomde velden, waar des zomers het logge vee drentelt en graast, zag men nu met minder gevaar dan elders, lieden van allerlei stand de vlugge schaats reppen en in snelheid van vaart met den vogel wedijveren. Velen echter hebben op meer gevaarlijke plaatsen, dit genot met een koud bad betaald, terwijl, treurig genoeg, zelfs enkelen de schatting aan het ijs opgebragt en hun vermaak met den dood bekocht hebben.

Ook het arren was onmiddelijk overal aan de orde van den dag. In de residentie namen zelfs de koningin, prinses *Frederik* en anderen vorstelijke personen aan dit vermaak, zoozeer onzen landaard eigen, deel en mengden zich met prachtige opgetuigde arrensleden (*zie onze* Berigten omtrent het Hof) onder de menigte. Duizende wandelaars bewogen zich hier en elders langs de vrij hard geworden sneeuwbaan, om het schouwspel, dat men in verscheidene jaren niet, of niet zoo volkomen genieten mogt, gade te slaan. Herhaaldelijk heeft een groot getal voorname liefhebbers in de residentie, des avonds sledevaarten bij fakkellicht gehouden, wat inderdaad een even fraai als zeldzaam schouwspel opleverde. Bij dit aangename wintervermaak is bijna ge[...] gevaar te duchten en heeft men, zoo ver ons beke[...] geworden is, geene ongelukken te betreuren. Het w[...] der scheen deze uitspanningen uitstekend te begunstige[...], daar een te frissche, niet barre koude zich met de ree[...] kracht ontwikkelende stralen eener liefelijke voorjaa[...] zon vermengt hier en daar tot feesten aanleiding g[...] die in ons gelukkig vaderland aan elken stand en bij aan elken leeftijd te genieten geven.

In den nacht van den 19 Febr. heeft de vorst [...] strenger karakter aangenomen en daalde de thermom[...] ter tot 15° F. Op den dag echter klom de kwik we[...] tot 22°, bij eene heldere lucht. Den 20sten, bij h[...] sluiten van dit berigt, steeg de kwik tot boven het vrie[...] punt en trad, bij eene dik met sneeuw bezette luch[...] het dooi-weder in.

Het laat zich aanzien, dat deze weêrsgesteldheid [...] den landbouw en op de te veld staande wintergewa[...] sen, geen ongunstigen invloed zal uitoefenen; ook l[...] den de berigten dienaangaande voortdurend gunstig.

— De heer *George Folsom*, zaakgelastigde van [...] Vereenigde Staten in Noord-Amerika te 's Gravenhag[...] heeft een brief in de dagbladen doen plaatsen, waa[...] hij het publiek mededeelt, dat hij instructien van z[...] gouvernement heeft ontvangen, betreffende de tentoo[...] stelling van nijverheid, enz. welke in de maand [...] aanstaande te New-York zal gehouden worden. De onderneming, ofschoon het plan daartoe van particuli[...] ren is uitgegaan, zal door het gouvernement der U[...] worden aangemoedigd en bevorderd, als eene aange[...] genheid van groot belang, voor de geheele wereld. [...] voortbrengselen van nijverheid der vreemde natiën zu[...] len vrij van inkomende regten kunnen worden ingevoe[...] en betalen die regten alleen dan, wanneer zij in [...] Vereenigde Staten verkocht worden. De bestuurders [...] tentoonstelling zijn geheel en al het vertrouwen wa[...] dig, dat hunne medeburgers in hen gesteld hebben, [...] men meent, dat de New-Yorksche tentoonstelling h[...] Britsche voorgangster zal overtreffen, ten minste vo[...] zoo verre betreft de voortbrengselen der nieuwe were[...] Het bestuur hoopt, dat de bezendingen uit Europa ev[...] talrijk als welkom zullen zijn. De zaakgelastigde [...] zich beijveren, aan de belanghebbenden, die zich da[...] toe tot hem wenden, al de inlichtingen mede te deele[...] welke hij over gemelde tentoonstelling in staat is [...] geven.

— Ook de heer *F. A, A. Jansen*, te 's Hertogenbosc[...] heeft naar bovengemelde tentoonstelling verduurzaam[...] levensmiddelen enz. opgezonden. Een aantal fabrieka[...] ten, o. a. de heer *Meijer*, zilversmid te 's Hage, mak[...] zich gereed, de voortbrengselen van hunne nijverhe[...] derwaarts te zenden.

— Den 21sten Febr. is te Amsterdam in dienst g[...] steld het oorlogstoomschip Soembing, onder bevel v[...] den luit. ter zee der 1ste klasse *A. A. de Vries*. [...] verder etat-major bestaat uit den luit. ter zee Jhr. *W[...] H. de Jonge*, als eerste officier; de luits. ter zee 2[...] klasse *P. Budding*, *A. A. 's Graeuwen en A. Gra[...] van Limburg Stirum*; den officier van gezondheid 2[...] kl. *W. Ruisch*; den offic. van administratie 2de kla[...] *C. H. P. de Jonge*; en den scheepsklerk *W. H. J. Vogel*.

Eerlang verwacht men de completering der equipa[...] van dien bodem, waarna dezelve naar het Nieuwe Di[...] zal stevenen, om later eene reis naar de Oost-Indiën [...] doen.

ENGELAND.

De politiek der laatste veertien dagen levert wede[...] om weinig meldenswaardig op. Het verkiezingswe[...] werd voortgezet, en op den 10den dezer hervatted[...] de beide huizen hunne werkzaamheden. Alleen v[...] sir *Edward Bulwer Lytton* wordt medegedeeld, d[...] hij, wegens eene ernstige ongesteldheid, geen deel a[...] de werkzaamheden kon nemen.

In de zitting van het lagerhuis van 10 Febr. he[...] lord *John Russel* eene redevoering gehouden, in wel[...] hij te kennen gaf, welken weg het gouvernement, [...] zijne overwegingen, zou inslaan. Hij heeft verklaar[...] dat, wat het cijfer der zee- en landmagt aangaat, [...] regering niet voornemens was, do vóór de kers-vaca[...] tie bepaalde vermeerdering te boven te gaan. Vervo[...] gens de kwestie van de parlementaire hervorming b[...] handelende, zeide lord *John Russel*: „Het huis we[...] dat ik reeds in 1845, 50 en 51, al het mogelijke h[...] beproefd, om eene wet tot stand te brengen, ter v[...] betering en uitbreiding der vrije verkiezingen, en [...] dert heeft men ten onregte verondersteld, dat ik n[...] grootere hervormingen wilde invoeren, dan in de b[...] doelde wet waren aangewezen; dit zij verre van m[...] zij, die deze gedachte van mij hebben gekoester[...] schijnen nimmer te hebben begrepen, wat ik, op[...] tens de hervormingen heb gezegd. De vraag was, [...] het gouvernement den *income tax* gedurende een j[...] zou hernieuwen, om onderwijl de ontwerpen der he[...] vorming te onderzoeken. Ik heb niet gezegd, dat [...] zaak door tijdsgebrek onmogelijk was. Ik heb gez[...] dat het gouvernement de grootste aandacht aan het [...]

---

herken toch alles; daar hebt gij den wolfspoel en daar het kruis van den toovenaar. Het kasteel moet juist voor ons zijn, dáár aan den voet van dat onregelmatige duin, dat zoo hoog boven de anderen uitsteekt.

— Gij hebt gelijk en daar ginter in de verte, — dat licht dat dan eens helder schijnt, dan weder in den nevel verdwijnt, is de vuurtoren van Cordonar. Dikwijls was hij mij dienstig om mij te verkennen en den weg te vinden als ik laat van de jagt terug kwam; maar heden schijnt die vuurtoren verplaatst te zijn of. . .

— Misschien verbergt die mist, welke bij het naderen van den nacht uit de lage gronden opstijgt, ons vaderlijk Castillac voor ons oog?

— Jan! zeide Hector ontsteld. Mijn eenige overgeblevene arm geef ik er voor om den toren, te midden van dit zand, voor ons te zien verschijnen, en onze zuster Valeria op het plat, haren zakdoek zwaaijende, even als op den dag van ons vertrek.

Onder dat gesprek bereikten zij den voet van het duin. De mist was niet zoo dik, dat hij de hen omringende voorwerpen verborg en het schijnsel van den hemel vergunde hen nog met de oogen de golvingen van den heuvel te volgen, maar nergens zagen zij op de oppervlakte, van het zand eenig spoor van gebouwen.

— Naar boven! riep Hector driftig uit, daar zullen wij eindelijk ons lot kennen.

En hij beklom dadelijk het duin.

— In Gods naam, wat doet gij, Mijnheer van Castillac, schreeuwde Jan verschrikt hem na; het is onvoorzigtig om zich daarop te wagen, alvorens de zekerheid te hebben. . . . .

Hector luisterde niet naar hem, maar klom voort.

— Welnu! zeide Jan vastbesloten, als de oudste der familie vergaat, mag ik des duivels zijn, als de jongste achterblijft om de tijding van zijn dood over te brengen . . . . Opgeenterd en een laffe bl . . . . m, die achterblijft.

En in weinige oogenblikken had hij zijn broeder ingehaald, even als of hij zich schaamde minder haast, minder moed te toonen dan deze.

De beklimming was moeijelijk en gevaarvol, maar de beide Castillaccen dachten aan vermoeijenissen noch gevaren. Even stoutmoedig als gelukkig klauterden zij over die verraderlijke hellingen, over dien bewegelijken grond, welke onder hunne voeten uitgleed en hijgende, bedekt met zweet, bereikten zij eindelijk den top van den heuvel.

Daar wierpen zij een uitvorschenden blik in den onmetelijken gezigteinder, welke zich aan hunne oogen voordeed. Zij hervonden het voorheen gekende schouwtooneel; de schuimende zee, de grillige duinen, de kale en eenzame heivelden, wier grenzen zich in de verte in een nevel verloren. Dat alles, tusschen lic[...] en donker en onder een bewolkten hemel gezien, [...] het toonbeeld eener treurige woestheid, welke een d[...] in het hart ingrijpende droefheid in het ronde spre[...] de, doch het kasteel, welks donkeren omvang vo[...] heen zoo wel met dit verheven schouwtooneel ov[...] eenstemde, was verdwenen.

Het duin scheen, zoo als Hector reeds gezegd h[...] geheel ten onderste boven gekeerd en deszelfs onre[...] matig voorkomen deed het gemakkelijk van de ande[...] onderscheiden. Diepe ingravingen en groote holte[...] welke iedere windvlaag weder scheen te willen vull[...] vertoonden zich terzijde aan het oog; inzonderheid [...] het opmerkenswaardig, dat de top niet puntsgev[...] eindigde, maar als de krater van een vuurspuwen[...] berg was uitgehold. Hector zag in die holte een vo[...] werp van vreemden omvang, hetwelk hij moeij[...] onderscheiden kon; hij liep er naar toe en slaakte [...] middelijk een wanhopigen zucht.

Het voorwerp dat zijne aandacht getrokken h[...] was de spits van een der torentjes, nog voorzien [...] deszelfs schitterenden weerhaan; daarnevens herke[...] men onduidelijk een klein gedeelte der borstwering [...] het plat des kasteels, dat door het zand heen stak, [...] ziedaar alles!

Broeder! riep de ongelukkige Hector op een s[...] vollen toon, kom hier en zie wat van het kasteel [...]

...zoek diende te wijden, en daartoe tijd noodig had; ...regering zal daarom vóór Paschen geene maatregelen ... dien opzigte voorstellen."

Vervolgens heeft lord *John Russel* nog gezegd, dat het Huis wenscht voor te slaan een onderzoek in te stellen wegens het brengen van verzachtingen in het ... van Harer Majesteits Israëlitische onderdanen.

Bij de opening der zitting heeft lord *Cudley Stuart* ...e petitie ingediend, opgesteld in eene openbare *meeting* alhier, waarin men zich beklaagt, dat Rome door ... Fransche troepen is bezet en het Huis verzoekt, des... aan H. M. een adres in te dienen.

In de zitting van het lagerhuis op 11 Febr. heeft ...r *Robert Inglis* geprotesteerd tegen het uitgevaardigde decreet, in de *Gaceta* van Madrid van 28 November ll., ...welk aan de vreemdelingen in Spanje verbiedt, eene andere godsdienst te belijden dan de Katholieke. Lord *John Russell* heeft hierop geantwoord, dat de Britsche ...bassadeur nopens deze zaak eene conferentie heeft ...had met de Spaansche regering, die hierop heeft verklaard, dat het bedoelde decreet niets veranderde aan ... bestaande wetten.

— De Engelsche dagbladen laten zich zeer gunstig uit omtrent de gedragslijn, welke het gouvernement, gedurende de korte zitting van het parlement vóór de Paasch-vacantie, zal volgen. De *Morning Chronicle*, het orgaan der peelistische partij, de *Globe*, het orgaan der whig-partij, en de *Morning-Post*, het orgaan van lord *Palmerston* in het kabinet, verklaren zich ...en voldaan over het programma, 't welk de volgende artikelen bevat: bill betreffende de goederen der ...estelijkheid in Canada. — Wet op het loodswezen. — Emancipatie der Joden. — Uitbreiding van het openbare onderwijs. — Afschaffing van de verbanning naar ...tralië en regeling der ligtere straffen. — Bill omtrent de betrekkingen tusschen eigenaars en pachters ...n Ierland. De parlementaire hervorming zal, eerst in ... volgende bijeenkomst worden bediscussieerd.

De *Morning-Herald* keurt de voorgestelde maatregelen minder goed, en, als het orgaan van het ultra-protestantismus, vermaant hij Engeland en de kerk, ...tegen de emancipatie der Joden te verzetten. Wat ... parlementaire hervorming aangaat, vereenigen zich ... *Daily-News* en de *Morning-Advertiser* in de beschuldiging, dat het kabinet thans reeds ontrouw is aan de den kiezers gedane beloften, en zij beweren, ...at de tegenwoordige ministers alleen zijn gekozen, ...wijl men van hen eene spoedige hervorming der kieswetten verwachtte. De *Times* maant hen aan, zich maar stil te houden en *het land voor een jaar braak* ... *laten liggen*. Dit is goed, zoo voor slechte als voor goede landerijen.

— Onlangs las men het volgende in de *Morning Advertiser*:

De ingenieurs houden zich voor den oogenblik onledig met het onderzoeken van den toestand der vestingen van het vereenigde koningrijk, hebbende zij het bevel ontvangen, alles in behoorlijk verdedigbaren staat te brengen. De artillerie is aanmerkelijk versterkt en ... groot aantal jonge Schotten en Ieren zijn reeds onder dat korps opgenomen.

De meeste onder-officieren der artillerie hebben eene wetenschappelijke opvoeding gehad. Men gelooft, dat, zoowel ruiterij als voetvolk weldra zoodanig zal zijn vermeerderd, dat men vóór het einde van dit jaar ... krijgsmagt van omtrent 200.000 man op de been zal hebben, om het eiland tegen alle aanvallen te verdedigen.

Te Dover wordt eene nieuwe batterij van acht kanonnen opgerigt, welke de geheele baai zal bestrijken. De werkzaamheden, zoo daar als op andere punten, worden met den meesten spoed voortgezet.

— De *Morning Herald* wil weten, dat in den loop van het voorjaar ook de Westkust van Engeland onderscheidene versterkingen zal erlangen en noemt den majoor-generaal sir *Harry Smith*, als zoude deze belast worden met het onderzoek der meest vooruitstekende punten, ten einde te bepalen, waar men met de meeste vrucht de versterkingen zal aanbrengen. Reeds zou een oorlogsstoomschip ter beschikking van genoemden officier zijn gesteld. Het garnizoen van Plymouth zal aanmerkelijk versterkt worden, zoo wat de artillerie als de infanterie betreft, en welligt zal er, zoo er slechts geen gebrek aan stallen is, ook een regiment dragonders worden geplaatst.

Men zal vooral, zooveel mogelijk, het vormen van korpsen vrijwilligers begunstigen. Birmingham zal het centrum van het Engelsche leger zijn. Rondom deze stad zullen zich de strijdkrachten ontwikkelen.

ZWEDEN.

Men meldt uit *Stockholm*, dd. 8 Februarij, dat de koning van zijne ziekte volkomen hersteld is, en dien dag, in gezelschap der koningin, een wandelrid heeft gedaan.

— Te Ardbra en Unders-Vick in Zweden hebben op den 12den Januarij twee vrij hevige schokken van aardbeving plaats gehad; eenige huizen werden daardoor aanmerkelijk beschadigd. Ook op andere plaatsen heeft men ligte golvingen van den grond waargenomen.

DUITSCHLAND.

Moordaanslag op den Keizer van Oostenrijk en Opstand te Milaan.

Den 18den Februarij is (volgens een berigt per telegraaf ontvangen) een moordaanslag op het leven van den Keizer gepleegd. Volgens de kortelijk daarvan opgegeven berigten, was de Keizer op eene wandeling door een kleêrmakersknecht, vroeger onder de Hongaarsche huzaren gediend hebbende en *Lasso Lemengi* genaamd, met een mes verraderlijk aangevallen en aan het achterhoofd gewond. De Keizer had zich te voet naar het paleis van den aartshertog *Albrecht* en, na daar verbonden te zijn, mede te voet naar zijn eigen paleis begeven. Hoewel de wond niet gevaarlijk was, moet de Keizer toch het bed houden.

De moordenaar bevindt zich in handen der justitie; men kon hem ter naauwernood voor de volkswoede beveiligen.

Het tweede belangrijke nieuws, dat uit Oostenrijk te melden valt, is, dat den 6den Febr. te Milaan een opstand is uitgebroken, met het doel om het Oostenrijksche bewind aldaar omver te werpen. Hetgeen daaromtrent bekend is geworden komt op het volgende neder:

Het gerucht liep den 30sten Jan. te Milaan, dat den volgenden dag, te Parijs een aanslag tegen het leven des Keizers zou plaats hebben, wanneer deze zich naar de kerk Nôtre Dame begaf, om de huwelijks-plegtigheid te voltrekken. Hoewel dit gerucht weinig geloof vond, gevoelde de beurs er niettemin den invloed van. Brieven uit Parijs, welke in menigte verzonden zijn, hebben deze gebeurtenis aangekondigd, deden die als een teeken van algemeenen opstand beschouwen, ter gunste der revolutie, en riepen eenige klasse der bevolking op, ten einde zich voor deze groote beweging gereed te houden. Voorts meldden zij, dat, wanneer de gelegenheid tot dien aanslag zich niet mogt voordoen op 's Keizers togt naar de kerk, men dien gereedelijk vinden zou bij een der uitstapjes, die hij in de omstreken van St. Cloud zou doen, waarheen men wist, dat hij zich eenige dagen na zijn huwelijk zou begeven.

Nadat nu de gemoederen aldus voorbereid waren, kondigden brieven uit Parijs, die later werden afgezonden, aan de vrienden te Milaan aan, dat de Keizer reeds gedood, — dat Parijs in handen der republikeinen, — dat de opstand buitengewoon hevig, — dat het een tweede 1848 was, enz. enz. Zoodra dit alles bekend was geworden, werden proclamatien, die tot dit einde reeds bij voorraad in gereedheid waren gebragt, terstond overal aangeplakt. Hierop begon de opstand te Milaan, als een antwoord op dien van Parijs. Men vormde al dadelijk het uitgebreide plan, om, na Milaan eerst in beweging gebragt te hebben, het vuur der omwenteling in geheel Italië, Frankrijk en verder door geheel Europa te verspreiden. Milaan werd daarom tot de eerste plaats gekozen, omdat men op den onrustigen geest der bevolking dier plaats rekende. Volkshoopen vormden zich op verschillende punten; men viel de Oostenrijksche militairen met dolken aan en meer dan 50 slagtoffers vielen in korten tijd onder het staal der opstandelingen. De koffijhuizen en winkels werden gesloten en er heerschte eene onbeschrijfelijke verwarring.

Te Milaan voert ontegenzeggelijk een man van groote dapperheid en geestkracht het bevel. Deze man is de generaal *Giulay*, oud-Oostenrijksch minister van oorlog. Met den prins *von Schartzemberg* in het kabinet gekomen, verlangde hij zelf weêr in active krijgsdienst te treden, toen de jeugdige Keizer in persoon het bevel des Oostenrijkschen legers op zich had genomen, waardoor de functiën van den minister van oorlog aanmerkelijk beperkt waren geworden. Ten gevolge van dit verzoek werd hem het gewigtige en moeijelijke bevel in Lombardije opgedragen.

De maatregelen van den generaal *Giulay* om den opstand te dempen, waren snel, krachtig en beslissend. De barricaden die reeds op het eerste oogenblik in verschillende straten opgeworpen waren, werden overal kort daarna veroverd. Alles was dan ook reeds den eersten dag afgeloopen.

Talrijke arrestatien waren het gevolg van dezen opstand. Onder de gevangenen moeten zich o. a. vele Zwitsers bevinden. Een aantal hunner is reeds door eene militaire regtbank veroordeeld en ter dood gebragt. Men vond onder hen knapen van 14 en 15 jaren. Het schijnt uitgemaakt te zijn, dat de aanslag van de revolutionnaire commités te Londen en in het Zwitsersche kanton Tessin is uitgegaan; men wil zelfs dat *Mazzini* zelf in Zwitserland geweest is en daar het teeken tot den opstand gegeven heeft, zeer tegen het gevoelen van de voornaamsten zijner aanhangers, die overtuigd waren dat de poging niet kon gelukken en dadelijk zou worden onderdrukt. De aanvallers schijnen dan ook bij verreweg het grootste gedeelte der bevolking geen bijval te hebben gevonden. Intusschen zijn de gevolgen voor de stad Milaan allerongelukkigst, want de staat van beleg is weder afgekondigd en wordt met de grootste gestrengheid gehandhaafd. De Oostenrijksche regering heeft tevens onmiddelijk een cordon aan de grenzen van Tessin gevormd en alle gemeenschap met Zwitserland afgesneden.

FRANKRIJK.

Kort na het verzenden onzer vorige berigten en wel op den 7den Febr., vernam men dat te Parijs talrijke arrestatiën hadden plaats gehad. In den beginne was het een geheim wie zoo al in hechtenis genomen werden en waarom dit geschiedde, vermits de gezamentlijke Fransche dagbladen den last ontvingen, om nopens deze aangelegenheid het stipste stilzwijgen in acht te nemen. Alleen wist men uit de *Presse*, die dien dag was verzonden voor bedoeld bevel was uitgevaardigd, dat de arrestatien voornamelijk plaats hadden onder de legitimisten; dat o. a. de generaal burggraaf de Saint Priest, hertog van Almazan en grande van Spanje, alsmede de heeren Renée de Rovigo, de la Pierre en de Villemessant in hechtenis genomen werden; dat de arrestatien des morgens plaats hadden tusschen 6 en 7 ure en door huiszoekingen gevolgd werden, waarvan de uitslag onbekend bleef, terwijl aan de gearresteerden geene enkele opheldering of reden daarvan is gegeven."

Den volgenden dag (8 Feb.) vernam men eenige nadere bijzonderheden. Men schatte het getal gearresteerden toen op 60, het waren op enkelen na, allen journalisten, waarvan het grootste gedeelte tot de legitimistische partij behoorde.

De *Moniteur* bewaarde nopens deze aangelegenheid het stilzwijgen. De half officieele bladen deelden echter eene nota mede die ongetwijfeld van de regering zelve afkomstig was, en waarin gezegd werd, zonder opsomming van het getal en de namen der gearresteerden, dat de genomen maatregelen het gevolg zijn van de, voor den keizer beleedigende en voor de rust van zijn volk verstorende taal, die door de gearresteerden in vreemde dagbladen gevoerd werd.

De arrestatiën hebben zich overigens door eenige belangwekkende bijzonderheden gekenmerkt. Toen de policie, b. v., het huis van den generaal de Saint Priest en diens kamer binnendrong, waarin hij nog te bed lag, geloofde zij, dat zij den zoon des generaals voor had, want alleen dezen had zij in last in hechtenis te nemen. Een der agenten vroeg toen den generaal: »Zijt gij de heer Charles de Saint Priest?" De generaal dacht onder de dekens een oogenblik na, en antwoordde toen: »Ik ben werkelijk *de Saint Priest* en ben bereid u te volgen." — Hij stond toen op en kleedde zich aan: den knecht, dien hem daarbij hielp, fluisterde hij echter een paar woorden in eene vreemde taal toe, die in allerijl den zoon des generaals ging wekken en hem de vlugt vergemakkelijkte. De dwaling werd eerst ontdekt, toen men aan den prefecteur van policie was aangekomen. De generaal werd natuurlijk kort daarna weder in vrijheid gesteld, en den zoon heeft men niet in handen kunnen krijgen, alhoewel men gelooft, dat geene ernstige vervolgingen meer tegen hem ingesteld zullen worden.

Onder de gearresteerden behoort de kapitein Tanski, redacteur van het *Journal des Débats*; men veronderstelt echter, dat een man van de voorzigtigheid des heeren *Tanski*, niet zeer gecompromitteerd kan zijn. Evenwel moeten de heeren *von Rothschild* en *Walewski* tot des verre vruchteloos getracht hebben, om zijne in vrijheid stelling te bewerken.

Voorts vindt ook onder de gearresteerden den heer *Pagès Duport*, correspondent van een Belgisch dagblad; den heer *Pelloquet*, gewezen redacteur van de *Nationale*; den heer *Charreau* (de vader) een der redacteurs van de *Estafette*; de heeren *Virmaitre*, *de Coetlogon*, *de Rovigo*, *de la Pierre* en *de Villemessant*, allen gewezen redacteurs van den *Corsaire*. Men noemt ook de heeren *Venet* en *Monselet*, twee redacteurs, de een vroeger van den *Corsaire*, de ander van de *Assemblée Nationale*. Drie letterkundigen, mede-arbeiders aan de correspondentie van *Havas*, en wel de heeren *Vergniaud*, *Etienne* en *Gérard*, zijn mede gearresteerd. Men voegt daar nog bij, den heer *Eugène Chatard*, vroeger een der verdedigers van de democratische drukpers, doch sedert geruimen tijd secretaris van een der zuidelijke spoorwegen. Er moeten ook eenige Duitschers, doch geen enkel Engelsch onderdaan, in hechtenis genomen zijn.

Terwijl men aan de eene zijde gelooft, dat de oorzaak der arrestatiën niet allen gelegen is in geheime briefwisseling met vreemde bladen, maar dat zij in verband staan met zekere inbeslagneming van wapenen en krijgsbehoeften, — is men aan de andere zijde van gevoelen, dat de onschuld van vele uit de instructie der zaak zal blijken. Er zijn overigens reeds onderscheidene personen in vrijheid gesteld, waaronder de heer *de Rovigo*, die alleen moet gearresteerd zijn ten gevolge van een door hem uitgegeven pamphlet, *Moustache* getiteld. De heer *de Coetlogon* is mede reeds losgelaten. Er bevinden zich thans nog in het geheel een tiental personen in hechtenis, wier in vrijheidstelling men met iederen dag te gemoet ziet. —

...zer voorvaderen overschiet.

Jan kwam haastig aanloopen en beiden bleven als verpletterd staan.

Eensklaps scheen de smart van Hector nog hooger te klimmen.

— En mijne zuster, riep hij uit, wat is er van haar geworden?

— Zij heeft misschien in de nabuurschap eene schuilplaats gevonden, antwoordde Jan, wiens anders zoo ruwe stem niet minder beefde.

— Zijt gij daar zeker van, Jan van Castillac? Gelooft gij werkelijk, dat de arme Valeria aan dat ongeluk heeft kunnen ontsnappen? Gij weet het, onze zuster was moedig en hooghartig. Zij heeft ons beloofd het kasteel, dat wij aan hare hoede hadden toevertrouwd, niet dan in den uitersten nood te zullen verlaten en gewis heeft zij strengelijk hare beloften gehouden... Mogelijk is zij onverwachts door den zandstorm, welke zich op het kasteel geworpen heeft, overvallen en is zij omgekomen, dan kwam ook Mark met haar om, want de arme man was ons getrouw tot in den dood.

De bekrompen geest van Jan begreep minder vlug de mogelijke gevolgen der gebeurtenis; integendeel kon hij de daadzaak op zich zelve koeler nagaan.

— Gij gaat te ver, Mijnheer van Castillac, hernam hij, gij weet even goed als ik, dat de duinen slechts zeldzaam met zulk eene vlugheid zich verplaatsen, dat er geen tijd tot vlugten overschiet; daarenboven is het klaarblijkelijk dat, na dat voorval, hier groote werken zijn ondernomen; zie die balken en die planken half in het zand bedolven; die hebben zeker gediend om stellingen te vervaardigen. Indien de noodlottige gebeurtenis, zoo als gij denkt, werkelijk heeft plaats gehad, dan zijn gewis onze arme zuster en Mark gered.

— Ik ontken het niet, dat men hier de sporen ziet van eenig belangrijk werk, maar sedert ons vertrek van Castillac, Broeder! heb ik kundige mannen geraadpleegd en de onmogelijkheid begrepen om zulke magtige hoopen zand in hunnen voortuitgang tegen te houden. De mensch is te zwak tegen zulk eene plaag! . . . Onze lieve Valeria is omgekomen, zeg ik U. Ach! waarom hebben wij haar verlaten; waarom die ongerijmde plannen, om ons fortuin te maken, gevolgd? Wij zouden dan thans niet hier, tegen over het graf onzer ongelukkige zuster staan, verminkt, zonder hulpbronnen, zonder verblijfsplaats.

Hector leunde tegen het torentje, het gelaat in de handen verborgen en bitter weenende.

Jan was niet minder aangedaan en ontmoedigd, maar zijn sterke natuur toch beter tegen de zedelijke indrukken dier neerslagtigheid bestand. Na zijnen broeder eenige oogenblikken aan dezelfs smarten te hebben overgelaten, zeide hij zachtjes:

— De nacht nadert, Mijnheer! en het is tijd een verblijf te zoeken. Laten wij, indien gij er in toestemt, naar de schaapskooi gaan, welke nog daar ginter in de vlakte bestaat en men te midden der denneboomen onderscheiden kan. Mogelijk kunnen wij er vernachten; zoo niet, dan vinden wij er in alle gevallen iemand, die ons narigten kan geven.

Hector rigtte zich mismoedig op.

— Narigten! Ja, gij hebt gelijk, Jan! zoeken wij ze op, om ten minste zekerheid omtrent onze ongelukkige zuster te verwerven.

En hij wierp nog eenmaal een droevigen en laatsten blik op het overschot van den toren, nam vervolgens den arm zijns broeders en beiden verlieten deze noodlottige plaats om naar de vlakte terug te keeren.

De steilte der helling en de steeds toenemende duisternis verhinderden hun om van dien kant af te dalen, langs welken zij opgeklommen waren. Zij kozen derhalve den tegenovergestelden kant, welke minder steil was doch het gevaar was niettemin even groot, want met iedere stap konden zij in die afgronden vallen, welke met zand en water bedekt, in het donkere mogelijk te onderkennen zijn. Maar zij waren zoo gelukkig ze te vermijden en naauwelijks hadden zij een kwart uur voortgeloopen, of zij bevonden zich veilig op de heide.

(*wordt vervolgd.*)

PORTUGAL.

Het stoomschip Madrid is den 3 Februarij te Southampton gearriveerd, komende van Gibraltar, welke stad het den 25sten Januarij had verlaten. De tijdingen uit Portugal zijn van zeer weinig belang, loopende dezelve tot 29 Januarij.

De kamer der afgevaardigden zou den 30sten Januarij bijeenkomen, om tot meer belangrijke discussien over te gaan. Tengevolge eener wederzijdsche overeenkomst, aangegaan door de regering en de ultra-progressisten, vormen de heeren *Julio Gomes de Sylva Sanches en Federico Guilhermo da Silva Pereira* met nog drie andere kandidaten een vijftal, waaruit de koningin den president en vice-president der kamer zal kiezen. Nog korten tijd geleden, behaalde de uiterste linkerzijde, toen zij met de uiterste regterzijde tegen de regering stemde, de overwinning, met 43 stemmen tegen 25, waardoor een der bijhangers van Saldanha zitting in de kamer kreeg, hoewel deze niet de bij de wet gevorderd 90 l. in den census betaalde.

Het comité van de kamer der pairs heeft een rapport in gereedheid gebragt, volgens hetwelk zij de troonrede geenszins beschouwt, als in naam der koningin te zijn gesteld. Evenwel is het waarschijnlijk, dat zoowel de kamer der pairs als die der afgevaardigden een adres zal aanbieden.

Talrijke petitiën komen in, waarbij de herroeping van het conversie-decreet van 18 December wordt gevraagd. Men is van meening, dat lord *Aberdeen* de eischen der houders van Portugesche fondsen in Engeland zal ondersteunen.

Te Lissabon verkeerde men onlangs in groote ongerustheid, vernemende, dat men eene helsche machine had ontdekt. Doch weldra bleek het, dat dit niets was dan eene kunstgreep van ééne der partijen, om de koningin zoo mogelijk voor zich te winnen.

ITALIE.

Berigten uit Rome, door een dagblad van Modena medegedeeld en gedagteekend 3 Februarij, houden in, dat in de laatste vergadering van kardinalen, met eenparigheid van stemmen besloten is, om het prinsdom Benevento en het graafschap Pontecorvo, niet aan den koning van Napels af te staan, op grond van het traditionneele beginsel in de kerk, hetwelk verbiedt te vervreemden, te schenken of voor altijd af te staan eenig gedeelte gronds, uitmakende het wereldlijk regtsgebied van den paus. Met uitzondering van eenige wijzigingen in de bepaling van de grenzen, bestaat er ook geen voorbeeld, dat de H. Stoel ooit tot een besluit van dien aard de hand geleend heeft.

Er is thans te Rome sprake van ernstige moeijelijkheden tusschen de pauselijke regering en de Oostenrijksche autoriteit te Bologna.

De laatste berigten melden, dat de generaal *Alouveau de Montreal*, die het bevel heeft aanvaard over het Fransche leger in Italie den 8sten dezer door den Paus in een bijzonder gehoor is ontvangen, die hem met groote onderscheiding ontving. Dien dag heeft de generaal Gemeau afscheid van den Paus genomen, die hem met warmte zijne erkentelijkheid moet hebben te kennen gegeven wegens de diensten van het Fransche leger. Te gelijkertijd betuigde de Paus zijne sympathie voor de regering des keizers van Frankrijk, voor wiens gelukkige echtvereeniging hij de beste wenschen ten hemel had opgezonden. — Denzelfden dag verliet de generaal Gemeau Rome, om naar Frankrijk terug te keeren.

RUSLAND.

Het Russische handelsorgaan bevat eene opgave van den in- en uitvoer gedurende het jaar 1852 te St. Petersburg, voor rekening van de 259 handelshuizen, die tot dit einde bij de gilden zijn ingeschreven, en dus het regt hebben om buitenlandsche handelsoperatiën te doen. Onder deze 259 vindt men meer dan 29 handelaren, die voor meer dan een millioen zilveren roebels in dat jaar hebben omgezet, namelijk: 18 huizen voor een millioen en meer, 5 voor meer dan 2 millioen, 4 voor meer dan 3 millioen; 1 voor meer dan 4 millioen; en 1 voor meer dan 6 millioen. Het gezamenlijke cijfer der omzettingen in 1852 bedraagt 104,125,170 zilveren roebels, waarvan 64,536,863 zilveren roebels voor den uitvoer.

MONTENEGRO.

Vroeger is reeds medegedeeld, dat de Turken in den oorlog tegen de Montenegrijnen eenige nederlagen hebben geleden en dat de graaf *von Leiningen* met een ultimatum van de Oostenrijksche regering naar Konstantinopel vertrokken is. De Oostenrijksche regering heeft te gelijk eene legerafdeeling naar de Turksche grenzen gezonden. Het groote doel der zending van dien staatsman is, om zich met de Turksche regering te verstaan, niet slechts over de Montenegrijnsche aangelegenheden, maar ook over den toestand der Christenen in Turkije. De graaf moet, naar men verzekert, namens Oostenrijk de bescherming van de Porte eischen ten behoeve van de Turksche onderdanen, die de Christelijke godsdienst belijden en zich ditmaal niet met beloften te vreden stellen, maar waarborgen vorderen. Ten opzigte van Montenegro zou Oostenrijk dan onzijdig blijven en alleen maatregelen nemen tot beveiliging van de grenzen. Daarentegen heeft Omar pacha eene proclamatie tot de Montenegrijnen gerigt, waarin hij hun algeheele godsdienstvrijheid beloofd, en het regt om hunne opperhoofden zelven te benoemen, met de verzekering, dat in Montenegro noch belastingen, noch in- en uitgaande regten zullen geheven worden. In afwachting van den invloed, welken deze proclamatie zou uitoefenen, en ook waarschijnlijk ten gevolge van de nadrukkelijke stappen van den buitengewonen Oostenrijkschen gezant bij den Sultan, staakten de Turken hunne operatiën. Naar men te Weenen beweert, moet Engelands invloed te Konstantinopel de tusschenkomst van den graaf *von Leiningen* zeer belemmeren en de Engelsche gezant met de daad gepoogd hebben, de Oostenrijksche voorstellen te doen verwerpen. Volgens de laatste te Weenen uit Montenegro ontvangene berigten, waaraan echter de dagteekening ontbreekt, hadden vorst *Danielo* en zijn neef *Petrovich* het bevel over het Montenegrijnsche leger, waarin vele bekwame vreemde officieren moeten dienen, met elkander gedeeld en zou eerstgenoemde voortgaan, met de hoofdstad Cettinje in geduchten staat van tegenweer te stellen. Men wilde ook te Weenen weten, dat de vijandelijkheden hervat zijn; meer dan een gerucht is dit echter tot dusverre nog niet. Algemeen koestert men den wensch dat het der Oostenrijsche diplomatie gelukken moge een einde aan dezen strijd te maken, die met eene barbaarsche woede en verbittering gevoerd wordt.

GRIEKENLAND.

De hongersnood, onder welken Griekenland in het afgeloopen jaar heeft gezucht, heeft eenen grooten aanvoer van vreemde granen ten gevolge gehad, welke men op eene waarde van meer dan 12 millioen drachmen begroot, en dientengevolge groote kapitalen aan het land ontvoerd. Doordien de krentenoogst zóó zeer is tegengevallen, is de geldschaarschte nog aanmerkelijk toegenomen.

Deze staat van zaken, alhoewel gedurende de laatste maanden iets verbeterd, maakt voor alsnog het hoofdonderwerp der overwegingen van de regering uit. Zij heeft dan ook alle inlichtingen ingewonnen, nopens de mogelijkheid van de vermeerdering van den geldsvoorraad, door het oprigten eener bank, welke gelden op hypotheek zou verstrekken tot de rente van 8 ten honderd, intrest en aflossing daaronder begrepen.

Steeds de belangen van het volk willende behartigen en alle takken van nationale nijverheid willende ondersteunen, heeft de regering eene commissie benoemd, om het al of niet wenschelijke van de oprigting eener bank, ter voorziening in de geldschaarschte te onderzoeken.

TURKYE.

Uit Konstantinopel zijn berigten ontvangen, loopende tot den 20 Januarij. De politieke aangelegenheden zijn niet veel verbeterd en in den finantielen toestand van Turkije valt nog veel te voorzien. Rechid Pacha is tot gouverneur van Brussa benoemd, moetende men echter zijne benoeming en die van Ali Pacha, tot gouverneur van Smyrna, eerder als eene verbanning, dan wel als eene bevordering beschouwen. Fuad-Effendi, de tegenwoordige minister van buitenlandsche zaken, zal weldra naar Parijs vertrekken, doch het is niet bekend, of hij als gezant, dan wel met eene bijzondere zending zich derwaarts zal begeven.

Aan de gouverneurs der provincien is, behalve de bevoegdheid tot het doen van benoemingen, ook het regt over leven en dood toegekend. De kwestie met Rusland, betreffende het Heilige Graf en de regten der Grieksche kerk heeft een ernstig aanzien verkregen.

— Regtstreeksche brieven uit Konstantinopel melden, dat de Oostenrijksche en Russische tusschenkomst in de aangelegenheid der Montenegrijnen, aldaar toch een zekeren indruk heeft gemaakt. Algemeen houdt men het er te Konstantinopel voor, dat de weigering der Turksche regering, om de uitgewekene Hongaren uit te leveren, geen gering deel in de tusschenkomst van Oostenrijk heeft. In het laatst van Januarij was de patriarch van Jeruzalem daar aangekomen, om zich over de oplossing van de kwestie der *H. Plaatsen* bij de Russische legatie te beklagen: men zal zich toch herinneren, dat dit vraagstuk ten voordeele van de Latijnsche Christenen uitgemaakt is. Voorts meende men te Konstantinopel, dat eerlang weder een nieuw kabinet zou optreden, en dat het uit de volgende mannen zal zijn zamengesteld: *Said Pacha*, groot vizier; *Risa Pacha*, voor buitenlandsche zaken; *Mehemed Alie*, voor het departement van oorlog; *Mussa Safeti Pacha*, voor dat van financien; *Vely Pacha*, thans te Parijs, directeur der munt; *Resolicid Pacha* zou worden benoemd tot afgezant te Londen; *Fuad Effendi*, te Parijs; *Omer Pacha*, zou belast worden met het opperbevel in Arabie; *Haireddien in Bosnie;* de tegenwoordige minister van oorlog zou tot *Pacha van Brussa*, worden verkozen. — In de financiele aangelegenheden der Porte is tot dusverre nog geen verandering gekomen.

Van Jeruzalem wordt gemeld, dat de priesterschap grootelijks verontwaardigd was, om reden, dat de patriarch eene aanzienlijke som, in kostbaarheden en geld, met zich had genomen, als een geschenk voor de sultane Valide.

— Naar luid van brieven uit Damaskus waren door Turkije nieuwe voorstellen aan de Drusen van den Horan gedaan, om hen tot onderwerping te brengen. Zij zouden hunne opperhoofden zelven kunnen krijgen een geheel onafhankelijk bestuur hebben, daarvoor slechts eene matige schatting betalen en jaarlijks slechts 250 recruten leveren, die niet buiten de grenzen van het land mogen gebruikt worden. Men weet nog niet wat de Drusen ten opzigte van deze nieuwe voorstellen hebben besloten.

Op de grenzen van Egypte en Syrië heeft een bloedig gevecht tusschen de Turksche Arabieren en de Egyptenaren plaats gehad. De onderkoning heeft zich onmiddelijk daarover tot den pacha van Jeruzalem gewend en 600 ruiters naar het bedreigde punt gezonden, om het Egyptische grondgebied te beschermen.

EGYPTE.

Berigten van 21 Januarij deelen mede, dat Z. H. de Onderkoning het huis *Zizinia en Co.* belast heeft met de uitbetaling van het erfdeel der kinderen van wijlen *Mehemed Ali*, beloopende 21 millioenen franken. De graaf *Zizinia* is consul generaal van Belgie te Alexandrie en dit bewijs van vertrouwen van de zijde des Onderkonings bewijst de hooge achting en het krediet, hetwelk die Belgische vertegenwoordiger aldaar geniet.

— De Onderkoning vervolgde steeds zijne reis door Boven-Egypte en het tijdstip van zijne terugkomst te Kaïro was nog onbekend.

NOORD-AMERIKA.

Brieven van Havannah van den 13den Januarij te Washington ontvangen, berigten dat een rijk Engelschman, de heer *Beyla*, van den Spaanschen gouverneur den stelligen last heeft ontvangen om binnen twee uren het eiland Cuba te verlaten. Geen enkele beweegreden daartoe was in dien lastbrief uitgedrukt en de Engelsche consul heeft vruchteloos al zijne pogingen ten behoeve van zijnen landgenoot aangewend. Deze tijding heeft, zoo wel te Havannah als te Washington, een grooten indruk gemaakt.

— De president der Vereenigde Staten en de heer *Everret*, staats-secretaris, hebben aan den groot hertog van Toskane de in vrijheid stelling van de familie *Madiai* verzocht, met de vergunning voor haar om naar Noord-Amerika te mogen verhuizen.

— De kapitein en Ingenieur van de stoomboot *Reindeer* zijn beschuldigd en overtuigd van de misdaad van moord, als door hunne onvoorzigtigheid het springen der ketels van dat vaartuig op den 4den Septem 1852 veroorzaakt hebbende.

— Men leest in de *Koerier* der Vereenigde Staten Indien de politieagenten er toe overgaan om te len en dat nog wel met inbraak, schiet er aan de toriteiten niets over dan een korps agenten op te ten belast met een oog te houden op hen, die te het stelen moeten waken, en misschien daarboven wel Opperagenten, ten zij dat de burgers er z orde op stellen, gelijk de heer *Samuel D. Hopkens* twee zijner kommiezen gedaan hebben, toen zij t politieagenten, *John Smith* en *William Kennedy*, heeter daad onder het plegen van een diefstal met v sche sleutels betrapten.

Terwijl *William Kennedy* bezig was het maga van specerijen van den heer *Hopkens* te ontledig stond *John Smith*, als een echt politieagent, op uitkijk. Maar beiden werden in het oog gehouden d den eigenaar van het magazijn en zijne kommiez die zich in een naburigen winkel verscholen hadd *John Smith*, de schildwacht, het eerste aangev wilde, in weerwil der bedreiging met een pistoolsch ontvlugten, maar het bekwam hem slecht, want kreeg eene wond, in de ruggegraat, meer dan wa schijnlijk doodelijk, alzoo de kogel niet is kunnen gesneden worden. *William Kennedy* is in zijne ning gevangen genomen.

Hei is niet de eerste maal dat de pers van New-Y genoodzaakt is geweest, zulke door de politiediena gepleegde daden aan het daglicht te brengen en roe zoodanige voorvallen niet de aandacht in der magis ten, belast met de bescherming hunner medeburge

ZUID-AMERIKA.

De laatste berigten uit West-Indiën, behelzen de ding, dat in de stad Cardenas (Havana) een vreesel brand heeft gewoed. De aangerigte schade wordt doll. 500,000 begroot. Onder anderen zijn in de gelegd het gebouw der douanen, de schouwburg verschillende magazijnen.

— Van Martinique wordt gemeld, dat omtrent militairen en 28 priesters aan de gele koorts zijn zweken. Op het eiland St. Thomas is geen man bezetting aan de sterfte ontkomen, en vele der sche hadden al hunne manschappen verloren

— De laatste berigten uit Buenos-Ayres melden, te Buenos-Ayres een nieuwe opstand was uitgebarst De oproerlingen hadden het beleg voor de stad gesla alle communicatie was gestremd; in de stad begon gebrek te heerschen, daar de aanvoeren uit het binnen door de belegeraars werden onderschept. Reeds het verscheidene malen tot een treffen gekomen en er reeds veel bloed gestort. Vooral de minder geoef ruiterij der oproerlingen had reeds vele manschap verloren; zij schenen echter besloten te hebben, leven zoo duur mogelijk te verkoopen.

De regering had tot nog toe alle voorslagen, van zijde der insurgenten, om den vrede te herstellen, de hand gewezen.

Bij het afzenden der berigten had ten zuiden der eene hevige scebermutseling plaats gehad, waarvan e wel de bijzonderheden nog onbekend waren. Men mee echter, dat de bezetting der stad op de opstandelin de zege had behaald en men talrijke hulptroepen het binnenland had ontvangen. De gelederen der surgenten werden dagelijks meer gedund, terwijl legermagt der regering slechts toenam, zoodat men trouwde, dat deze binnenlandsche oorlog weldra geëindigd zijn.

Kunsten, Wetenschappen, Landbou Nijverheid, Land- en Volkenkund

Uittreksel uit het Algemeen Verslag der Werkz heden van de Natuurkundige Vereeniging i Nederlandsch-Indië, in 1852,

voorgelezen in de Algemeene Vergader van het jaar 1853, door Dr. *P. Bleeker*, President der Vereeniging.

(*vervolg en slot van Nó. 23 en 24.*)

In het vorige algemeen verslag reeds is de aandach leden gevestigd geworden op de wenschelijkheid, de Vereeniging over eenige vaste inkomsten zou nen beschikken, om hare werkzaamheden uit te br en in sommige zaken van geldelijke gevolgen het tiatief te kunnen nemen, terwijl daarbij tevens kenbaar gemaakt, dat donatiën van gelden met er telijkheid zouden worden ontvangen.

Die wenschelijkheid heeft zich in den loop van vereenigingsjaar meer en meer en dringend doen voelen en, zooals HH. leden bekend is, was daarv uitvloeisel de circulaire van den 20sten November de strekking hebbende, om door eene vrijwillige drage van eene geringe som, de geldelijke aangel heden der Vereeniging op eenen meer vasten vo brengen.

Het is der direktie een bijzonder genoegen, thans te kunnen mededeelen, dat de bereidvaardigheid d den, om mede te werken tot den bloei der Vereeni zich ook in dit opzigt weder niet verloochend he dat thans reeds ingeschreven is voor eene jaarlij bijdrage van bijkans *f* 600, terwijl van meerdere p sen buiten Java de antwoorden der leden eerst kunnen ontvangen worden, vermits bedoelde circu eerst in December j. l. derwaarts is verzonden.

Maar behalve deze jaarlijksche donatiën der heeft de Vereeniging een treffend blijk van belan ling ontvangen in een legaat groot *f* 1000. hetwelk vermaakt door wijlen den heer *Jeremias Schill*, in oud hoofdambtenaar ter dezer plaatse, een man wiens verdienstelijk leven reeds in een hier ve nend dagblad eene schets is gegeven en die, niet behoorende tot het lidmaatschap der Vereen harer aldus gedacht heeft kort voor zijn overlij

De direktie heeft gemeend de nagedachtenis va waardigen schenker niet beter levendig te kunne den, dan door dit legaat ongeschonden bewaard den en de renten daarvan te bestemmen tot m en geldelijke belooningen voor antwoorden op p gen, door de Vereeniging uit te schrijven. Deze p zullen den naam dragen van den legateur.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag den 9 April 1853, No. 28.

Hiermede MH. is vermeld het voornaamste, wat met de Vereeniging in het jongst verloopen jaar is voorgevallen. Blijft nog over te vermelden, welke veranderingen in het personeel der Vereeniging hebben plaats gehad.

Overeenkomstig artikel 16 van de wetten zijn de president, sekretaris en hoofdredakteur op het einde van het vorige jaar afgetreden, doch terstond herkozen. In het presidium en de hoofdredaktie van het tijdschrift zijn alzoo geene verandringen gekomen. De herkozen sekretaris, de heer *Smits* mogt ons slechts eene maand na die herkiezing gegund blijven. Zijn vroegtijdige dood heeft de keuze van een' nieuwe sekretaris noodzakelijk gemaakt.

De doorgaande afwezigheid van Batavia van meerdere leden des bestuurs, en het overlijden van den heer *Smits*, hebben het wenschelijk doen voorkomen, de direktie met twee leden te vermeerderen, waartoe artikel 5 der wetten magtiging verleent. De keuzen zijn gevallen op de heeren *J. Groll* en Dr. *A. J. D. Steenstra Toussaint*, welke beide heeren zich hunne benoeming hebben laten welgevallen. De heer *Groll*, is dezer dagen bij keuze den heer *Smits*, in het sekretariaat opgevolgd.

Sedert Februarij 1851 is het gewoon lidmaatschap aangeboden aan de HH.

P. Diard, E. Netscher, Mr. A. Prins, H. A. Schreuder, J. A. Vriesman, E. F. Graaf van Bentheim Tecklenburg Rheda. F. U. van Hengel, J. E. Herderscher, Mr. L. W. C. Keuchenius, B. M. F. Philippeau, J. P Rouvrois van Nieuwaal, E. A. Schill, W. M. Smit, Mr. A. J. Swart, J. Tromp, Jkhr. R. G. B. de Vaijnes van Brakell, Mr. C. Visscher.

En nu rest mij de treurige taak, te vermelden de verliezen, door de Vereeniging geleden, in het afsterven van meerderen harer leden.

In den loop van het vorige jaar hadden wij het verlies te betreuren van de heeren *H. Glabbeek van der Does, P. Jakles*, en Mr. *D. W. C. Baron van Lynden*.

H. Glabbeek van der Does, luitenant ter zee der 1ste klasse, was sedert 12 December 1850 lid der Vereeniging. Zijn togt naar de Moluksche eilanden en Timor had hij gewenscht dienstbaar te doen zijn aan de natuurwetenschappen, en hij legde zich toe op het verzamelen van zeldzame natuurvoorwerpen, toen eene betreurenswaardige ontmoeting met inboorlingen van Timor nabij Atapoepoe hem den heldendood gaf.

Pier Jakles, officier van gezondheid der 2de kl. en lid van het Bataviaasche Genootschap van kunsten en wetenschappen, had zich in de wetenschap reeds bekend gemaakt door den ijver, waarmede hij voorwerpen uit het dierenrijk van Sumatra verzamelde en hem werd reeds hulde daarvoor gebragt in het tijdschrift der Vereeniging, waar eene door hem ontdekte soort met zijnen naam is vereerd (1). Een chronisch lijden, het gevolg eener hevige dijsenterie, maakte zijnen terugkeer naar Nederland noodzakelijk, doch hij overleed aan boord, nog voordat hij het moederland had teruggezien, op naauwelijks dertigjarigen leeftijd.

Mr. *Dirk Wouter Jacob Carel Baron van Lijnden*, resident van Timor, was een sieraad onzer Vereeniging. Ook hij werd in de eerste kracht van den mannelijken leeftijd van ons weggenomen en overleed den 22sten Mei 1852 op 33 jarigen leeftijd te Timor Koepang. In den hier ter tafel zijnden jaargang is reeds hulde gebragt aan zijne nagedachtenis.

Maar alsof die verliezen niet genoeg waren, trof de dood nog dezer dagen weder een onzer voortreffelijkste leden.

Nog zijn naauwelijks de tranen gedroogd, die de doodelijke ziekte en het afsterven van onzen waardigen sekretaris ons afwrongen. Wij gevoelden het, in *Smits* verloor de maatschappij een uitstekend lid, de industrie een voorstander vol geestdrift, de wetenschap een' onvermoeiden arbeider, onze Vereeniging een' ijvervollen bestuurder. *Smits* behoorde tot die weinigen in deze gewesten, bij wie het keerkringsklimaat niet heeft kunnen verzwakken de geestdrift voor maatschappelijk heil en wetenschappelijken vooruitgang. Die geestdrift voor alles wat goed is, was onbeperkt in hem. Hij bekleedde eene voorname plaats onder de mannen, welke in de laatste jaren zoo zeer hebben bijgebragt om de maatschappij in Nederlandsch Indië op te heffen uit die traagheid en onverschilligheid, welke, onderhouden of voortgebragt onder vroegere besturen, spreekwoordelijk waren geworden. (2)

Maar MH. terwijl het ons voegt te treuren, over de smartelijke verliezen, die ons in het afgeloopen vereenigingsjaar hebben getroffen, is het te meer pligt de handen in een te slaan en de krachten zamen te dringen, ten einde die verliezen door toenemenden ijver, zoo veel mogelijk is te vergoeden.

Toch heeft de Vereeniging nog geene schrede achteruit gedaan, en niettegenstaande zij in de twee en een half jaren van haar bestaan mannen verloren heeft als *Van Heijningen, Schoemer, Van Lijnden* en *Smits*, heeft zij zich in dien korten tijd een' rang gegeven te midden van hare zusterinstellingen en wordt haar orgaan in Europesche tijdschriften geoordeeld, naast de beste natuurkundige tijdschriften te kunnen plaats nemen.

Maar onwillekeurig leiden de geledene verliezen tot nadenken over de vooruitgang. Moge die spoedige ontwikkeling niet zijn, wat zij geenszins is in de natuur, een teeken van een kort leven. Moge, gelijk haar ontwikkeling was snel en krachtig, als die der meest nederige planten, haar verder leven zijn als dat van den waringin, die, elk jaar toenemende in omvang en pracht, geslachten op geslachten ziet geboren worden, uit zijne nederhangende takken tallooze nieuwe stammen ter aarde schiet, en, eeuwen oud, des te rijker is aan sappen en telgen.

(1) Cobitis Jaklesii Blkr. Nat. Tijdschrift N. Ind. Jaarg. III P. 604.
(2) Zie zijne korte levensschets in den Java-Bode van 19 Februarij ll. No. 15.

Daarom MH. na dezen korten terugblik op het verledene, een' vasten blik op het toekomende. Dit alleen kan leiden tot aanhoudend voorwaarts gaan. Rust is dood,—teren op verkregen' naam of bloei, een zeker teeken van verval, even als zulks is bij de volken, die, zonder geestkracht, zich wiegelen in een roemrijk verleden en zich niet opheffen, om hun nageslacht van zich te doen spreken, gelijk zij spreken van hun voorgeslacht.

Ons terugzien op de levensgeschiedenis der Vereeniging zij dan slechts een spoorslag voor de toekomst.

Ieder onzer drage er toe bij haar voedende sappen te verschaffen en die tot vruchten te verwerken. En dat is niet moeijelijk. Ik weet het, veler zedigheid is een slagboom tegen de mededeeling van de vruchten hunner waarneming, — veler lust wordt gebreken door een bewustzijn van onvoldoende krachten en hulpmiddelen.

Die zedigheid, misplaatst als zij is, moet wijken en zal meer en meer wijken door een helder besef van wat men verpligt is aan de wetenschap. dat is, aan de maatschappij of aan zijnen evenmensch, want de wetenschap is de leidster der maatschappelijke belangen; — dat bewustzijn, gegrond als het moge wezen, mag geene reden zijn, om zich van medewerking te onthouden.

Ziet toch, MH., wanneer wij den kokospalm aanschouwen, wie is het, die zijne zoo nuttige kolossale vruchten heeft voortgebragt? Het is de palm zelf, die de in hem zich bewegende sappen tot bloem en vrucht heeft verwerkt maar zij heeft ze ook slechts verwerkt. De grondstoffen der sappen zelve kwamen van buiten, van den dampkring en van de aarde, die ze hem onafgebroken in de noodige hoeveelheid aanvoerden.

Zoo is het ook met onze Vereeniging. Er zijn er velen onder ons, die de sappen zullen verwerken,—allen kunnen ze aanbrengen. Wie toch vreest om als schrijver in de wetenschap op te treden, al ligt is hij in de gelegenheid waar te nemen en de bevindingen dier waarnemingen, kort ter nedergesteld, der Vereeniging aan te bieden. Allen, die als leden aan de Vereeniging zijn verbonden, zijn al ligt in de gelegenheid, minder bekende of onbekende voorwerpen uit een der natuurrijken te verzamelen en der Vereeniging toe te zenden ter onderzoeking door de specialiteiten in de verschillende afdeelingen der natuurkennis. Zulks is in het afgeloopen jaar reeds door meerdere leden geschied, zulks geschiede in dit jaar op eene nog ruimere schaal.

Treden wij dan met opgewektheid den nieuwen jaarkring in en arbeiden wij met vernieuwde krachten aan den bloei onzer instelling.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie van den *Java-Bode*.
WelEd. Heeren!

In de Courant van heden las ik met ijzing hetgeen van Menado geschreven wordt, omtrent de dolle honden.

Het is genoegzaam bekend dat bij menschen, door dolle honden gebeten, de wonden al heel spoedig genezen, maar des niet te min vertoont zich de Hydrophobia eene maand of later, ja zelfs wordt gewaagd van jaren, na de verwonding.

In deze stad en de Ommelanden is er bijna geen huisje, door Inlanders bewoond, dat niet »bewaakt'' wordt door vijf of zes van de zoogenaamde kampong'' of »gladak'' honden. Deze honden zoeken hun voedsel op het veld; krengen, pisang en nangkaschillen, te veld staande katjang, patatters, djajong enz. enz. worden even gaarne verslonden.

Elk jaar doen zich gevallen van dolheid vóór onder deze dieren; de ongelukkigen door hen gebeten krijgen hydrophobia, doch aangezien de Inlanders met de ware oorzaak niet bekend zijn, worden de watervrees, de stuiptrekkingen, enz. toegeschreven aan den bij hen zoo goed bekenden toevlugt: dia poekoel seithan''.

Elders is het gebruikelijk om door daartoe aangestelde personen, op de drie eerste dagen van elke maand *alle* losloopende honden te doen dooden. Hier echter bestaat een dergelijke maatregel niet. De innige vrees voor dolle honden, heeft mij sints lang aangezet, om elken kamponghond, die zich op mijn erf vertoont, dood te schieten, om ten minste daardoor zoo veel mogelijk, het gevaar, dat mij en mijn huisgezin dagelijks omringt, te verminderen.

Ik ben echter niet zeker of ik mij daardoor niet bloot stel om door den eigenaar, bij de autoriteiten te worden aangeklaagd en door deze tot vergoeding te worden veroordeeld.

Ik zoude gaarne wenschen te worden ingelicht, om het zij met voorgestelde maatregel van veiligheid voort te gaan, dan wel hetzelve dadelijk te staken, en mij van lieverlede deze talrijke en gevaarlijke buren te laten welgevallen.

Achtend verblijve
Batavia, *Uw Ed. Dienstv. Dienaar*,
2 April 1853. B. J. T.

Advertentiën.

De Indiër.

Jaargang 1853.

Door het aanzienlijk toegenomen getal abonnés zijn nog slechts weinige complete stellen van dezen jaargang beschikbaar.

Behalve het hoogst belangrijk overzigt van het nieuws aan het einde van elke maand, zal **de Indiër** thans geregeld met de halve maands-mailen aankomende, in elk nummer voortaan bevatten: *Algemeene Nieuwsberigten, Opgaven van den Burgerlijken Stand, den Handel en de Scheepvaart, Beurstijdingen, Necrologie, Promotien en Koninklijke benoemingen*, zoodat **de Indiër** in ieder opzigt zijne lezers op de hoogte van hun tijd houdt.

De abonnementsprijs blijft op *f* 36,— rec, gesteld, vooruit betaalbaar aan

den Expediteur,
(225) VAN HAREN NOMAN.

Door *H. M. van Dorp* te Batavia is per landmail ontvangen:

La Case du Père *Tom*,
ou
Vie des Nègres en *Amérique*,
par
Henriette Beecher Stowe.

Èdition illustrée. Prijs.. *f* 10,—.
(248) » franco per post.. » 11,—.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven, 14 Febr. Prinses Sophia, J. H. Pellenwessel, v. Batavia.

Hellevoetsluis, 7 Febr. Timor, A. F. Achema, v. Tjilatjap. — 10 Febr. Factorij, J. Jansen, v. Tjilatjap.

Texel, 7 Febr. Prins Veldmaarschalk, D. C. Rietbergen, v. Batavia. Graaf van Limburg Stierum, H. H. Smit, v. Id. Pollux, J. Kooy, v. Id. — 8 Febr. Jacob Cats, J. Koning, v. Batavia. — 9 Febr. Twee Godfrieds, W. C. Brandligt, v. Batavia. Goede Vertrouwen, T. C. H. Keck, v. Samarang.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis: Tagal, J. F. H. Gobel, n. Batavia. India, R. J. Rijken, n. Id.

Brouwershaven: Maria Adriana, S. v. d. Held, n. Batavia.

Vreemde Havens.

London, 5 Febr. Rowallan, Bolton, v. Batavia.

Bij Dover, 3 Febr. Bankbaarh. aan de N. H. M., Kroll, v. Rotterdam n. Batavia.

Bij Singels, 5 Febr. Willem Barends, Landzaat, v. Amsterdam n. Batavia. — 15 Feb. Echo, de Lanoy, v. Tjilatjap n. Amsterdam. Zeemanshoop, Duinker, v. Batavia n. Id.

Bij Poortand, 14 Febr. Orion, Borghorst, v. Batavia n. Amsterdam.

Liverpool, 5 Febr. Herman de Ruyter, Feynt, v. Amsterdam in lading n. Batavia. — 18 Febr. Zeilkl. Nemesis, Hamilton, n. Batavia en Singapore.

Havre, 5 Febr. Sophie Cezard, Lebozee, v. Java. — 15 Febr. Grétry, Buison n. Bourbon en Batavia.

New-York, 24 Jan. Santiago, Petersen, v. Batavia.

Rio-Janeiro, 10 Jan. ter reede de Vrienden, Tydeman, v. London n. Batavia.

Scheepstijdingen.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn den 21 Febr. bevracht geworden de navolgende 16 schepen als:

Voor Rotterdam: Kinderdijk, W. Ouwehand. Drie Gebroeders, J. Wilhelmie. Pictura, R. J. Scholten. Prinses Marianne, F. Rietmeijer. Berhard Hertog van Saxen Weimar, P. H. Hazewinkel (v. Dordrecht).

Voor Amsterdam: Nepthunus, P. Schuurman. Staatsraad Baud, T. de Jong. Dolphijn, C. B. Brandligt. Nehalennia, H. Staal, qq. Herman de Ruiter, P. J. Feynt. Jacqueline en Elise, O. de Haas. Anna Paulowna, W. Bek Wz. Graaf van Nassau, E. Sanders. Walvisch, T. Schut. van Galen, J. R. Smit. Doggersbank, P. J. van Kerkhoven.

Schepen in Lading.

Rotterdam, Jonge Jan, A. Hoogenstraaten n. Batavia. — Anna, P. A. Kleynenberg, n. Samarang.

Amsterdam, Christophorus Columbus, G. Groenewoud, n. Batavia. — Alida Wilhelmina, C. E. Groenewoud, n. Id. — Schoon Verbond, J. Veenstra, n. Soerabaya en Samarang.

Dordrecht, Biesbosch, M. van Rijn van alkemade, n. Batavia.

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
April ... 2	Amerikaansch	Southern Criss	E. P. Paine	Manila	19 Maart	Boston
» ... —	»	Rionsie	H. B. Benijs	Whampoa	13 »	»
» ... —	»	Bombay	L. W. Merritt	Manila	12 »	»
» ... —	»	Eurika	G. E. Welch	»	19 »	New-York
» ... —	Spaansch	Catolika	F. Shalband	»	11 »	Cadiz
» ... —	Engelsch	Nile	G. N. Zweesy	Shanghae	8 »	London
» ... —	Portugees	Emma	J. S. L. Roya	Singapore		Lissabon
» ... 4	Nederlandsch	Nijverheid	F. G. Bus	Batavia	2 April	Amsterdam
» ... —	Zweedsch	Oscar	J. R. Legerklon	Samarang		Rotterdam
» ... 5	[illegible]	[illegible]	Buckle	Shanghai	1[illegible] Maart	London
» ... —	Nederlandsch	Doelwijk	Cramer	Batavia	3 April	Nederland
» ... 6	Mexicaansch	Rosa Elias	G. Wetthy	Cumsingmoon	9 Maart	Peru
» ... 7	Spaansch	Encarnation	J. Gandre	Cadiz		Manila
» ... —	Engelsch	Auriga	F. Welles	Port-Philip	1 Maart	Singapore

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
April ... 5	Nederlandsch	Gertrude	Lourens	Bezoekie	24 Maart	B. Kopersmit en co.
» ... 6	»	stoomb. Ambon	Bergner	Samarang	4 April	»
» ... —	»	Luciparës	Kloppenburg	»	2 »	
» ... 7	»	Z. M. stooms. Batavia	luit. t/z 1 kl. van der [illegible]	Singapore	4 »	
» ... —	Nederl. Indisch	Djelanie	Said Alie	Samarang	2 »	

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
April ... 6	Nederl. Indisch	Alnoer Salim	Said Alkaf	Indramayoe
» ... —	» »	Lachmadij	Sech Sahak	Tegal
» ... 7	Nederlandsch	Hendrika	Admiraal	Soerabaya
» ... —	Nederl. Indisch	Batavia	Tan Inghok	Pekalongan
» ... —	» »	Indramayo	Gouw Tjoeseng	Indramayoe
» ... 8	» »	Alnoer	Sech Bahatmoes	Samarang
» ... —	» »	Tartar	Sim Pis	Pekalongan
» ... —	Nederlandsch	Stad Utrecht	Jaski	Holland
» ... 9	Nederl. Indisch	Banda	Hugenholtz	Padang

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Catharina Johanna	Jaski		B. Kopersmit en co.
»	Luciparës	Kloppenburg	Nederland	»
»	Gertrude	Lourens	»	Reijnst en Vinju
»	Elisabeth Antonia	Schippers	in reparatie	Haager en Schuurman
»	Sagitta	Leeuwen	Samarang en Soerabaya	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Gezina	Burggraaf		»
»	Ternate *	Cars		van Ommeren, Rueb en co.
»	Java's Welvaren *	Boelhouwer		Paine, Stricker en co.
Nederl. Indisch	Tjaij Goan	Tan Teksoeij		
» »	Paeckan	Tan Pikgiok		
» »	Segaffie	Sech Draham	Samarang en Soerabaija	Coulster
» »	Hap Heen	Naridien		
» »	Tay Liong	Tan Thonghay		
» »	Tadjil Moeloet	Sech Bahasoan	Soerabaya	Coulster
» »	Fiedha Rachman	Sech Belfagie	Samarang	»
» »	stooms. Ambon	Bergner	Makassar	B. Kopersmit en co.
» »	Djilanie	Sech Alie		
Engelsch	Columbine	Spencer	Cork	Maclaine, Watson en co.
»	William Rennie	Silke		»
»	Glendaragh	And. White	Cork	Pitcairn, Syme en co.
»	Margaret West	Bauman	London	Martin, Dyce en co.
»	Flora Kerr	Paul	Singapore	»
»	Odessa	Berriman	London	W. Anderson, Tolson en co.
Amerikaansch	N. B. Palmer	G. B. Lower	New-York	Paine, Stricker en co.
»	Frances Whitney	Silver	in reparatie	»
»	Fanny Forester	Petersen	Boston	»
Hamburgsch	Ceasar Godefroi	Behn	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
»	Herder	van Hagen	»	Busing, Schröder en co.
»	Nicoline	Vallesen	»	»
»	Ferdinand	Groot	»	Pandel en Stiehans.
Hanoversch	Esperance	Mennen	Hamburg	Metzendorff, Wilmans en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Banda*, de heeren *Cores de Vries: Schmit en familie: Vermuth: Groot; Z. M. troepen.*

Met het Ned. schip *Hendrika:* de heeren *N. Pluim Mentz en familie: R. E. N. de Abo en echtgenoot, J. W. S. van Baumhauer en echtgenoot: J. Kniphorst en echtgenoot: K. van Coevorden: G. T. Essers: C. J. J. Essers: D. Lammerse: B. van der Zwaan: W. van der Zwaan: G. W. C. van Motman: W. R. van Motman: H. Blyth: J. P. F. Gercke: A. E. Roos: D. Eckma: H. G. Korndoffer: D. de Looper: J. Bos;* mejufvr. *A. M. A. Cane; 3 inlandsche bedienden.*

Met het N. I. stooms. *Ambon*, de heeren *van Barneveld: van Leeuwen: Ubens: Bovens: van der Els en echtgenoot: Umbgrove: Doen: Andreas; Z. M. troepen.*

Met het Ned. chip *Luciparas*, de heeren *Helbach en familie;* mevr. de wed. *Boerlage en kind;* jonge heeren *E. Marchall; vier gepensioneerde militairen.*

Handels-Berigten.

De wekelijksche Gouvernements veilingen van Spaansche Matten hebben plaats gevonden tot de navolgende gemiddelde prijzen:

April 9 1853. 40000 Mexicaansche met den Arend *f* 2.64 zilver.

Aanvoer.

Van Soerabaya via Samarang per N. I. stooms. *Banda*, kapt. Hugenholtz.

1 kt. hoeden. *L. Platon.*
1 pk. wagenbekleedsel. *Metzendorff, Wilmans en co.*
1 pk. diversen. *Kreglinger Dummler en co.*
13 pic. aardappelen *Order.*
7 pic. was. 1 vt. petis. *Tan tjing hong.*
3 kn. kleinigheden. *Swaving.*
$206^{16}/_{100}$ pic. notenmuscaat. *Hunter, Houghton en co.*
2 bn. macaronie. 1 kt. estramin. 1 do. modew.. *G. Bedier.*

Van de Lampongs, per 2 praauwen, jur. Natjoe en Kassim.

220 pic. gom elast.. $9^{60}/_{100}$ do. zwarte peper. 32 do. witte do.. $3^{50}/_{100}$ do. dammer. $1^{00}/_{100}$ do. rhinocer. huiden. 9 do. do. hoorn. 25 cs. oliphantstanden. 10 pic. garen. $3^{70}/_{100}$ do. tripang. 12 do. koffij. 10 boss.. rotting. 450 st. rott. stokk.. *Order.*

Van Samarang per Ned. schip *Luciparas*, kapt Kloppenburg.

250 pic. tin. 125 do. rotting. $6277^{27}/_{100}$ do. suiker. 3688 do. koffij. 14 kn. jap. goed.. 100 do. gember. 1000 ps. koehuiden. 3774 @ indigo. *Order.*

Van Samarang per N. I. schip *Hap Heen* gez. Naridien.

23 st. chin. doodkistpl.. 378 do balk.. 470 do. duig.. *John Pryce en co.*

Van Djowana per N. I. schip *Thai Liong*, gez. Tan Tong Hay.

16 blokk. meubelh.. 8900 ps. tonnen planken. *Tan tong seng.*
f 500,— rec.. *de gezagvoerder.*

Van Rotterdam per Ned. schip *Hendrika*, kapt. Admiraal.

36/1 20/2 ledige leggers. *Reynst en Vinju.*
83 coll. in div. losse stukken. 5 pn. touww.. 1 kt. vlaggen. nachthuis. enz.. 1 do. inh. 3 lantaarns. 1 do. inh. 1 klok 2 loglijnen. *B. Sanier, Suermondt en co.*
2 haeters 2 condensors. 2 pijpen. 28 kisten. 242 losse stukken. *N. H. M.*
8 kisten. *van Vlissingen voor Pasaroeang.*
6 stoomket.. 2 heaters. 2 condensors. 28 pijpen. 34 kisten. 250 losse stukken. 10000 vuursteenen. 3 kn. diversen. *Order.*

Van Bezoekie per. Ned. schip *Gertrude*, kapt. Lourens,

3 kn. bier. *aan boord gebleven lading van Rotterdam.*
300 pic. tin. *N. H. M.*
80 pic. rotting. $5689^{21}/_{100}$ do. suiker. 458 do. tabakbl.. 2 kn. prov.. *Order.*
$5178^{80}/_{100}$ pic. suiker. *Reynst en Vinju.*

Van Grissee per N. I. schip *Tadjil Moeloek*, gez. Sech Abdul Rachman bin Osman Bahasoan.

— Ballast. —

Van Samarang per N. I. schip *Fiedha Rachman*, gez. Sech Abdul Rachman Belfagie.

1500 st. koehuiden. *E. Moorman en co.*
6500 st. kadjang matten. *Sech machamat jawas.*
20 watervat.. 1 kt. zadels. 17 pn. schoen.. 1 pistool. 100 ps. gebl. papier. *Order.*
1 kt. jav. sigaren. *Sech said magat.*
1 piano. *E. Caron.*
1 rol matten. *J. H. Pieter.*
1 kt. bloempotten. 1 do. lampen. 1 stoel. 1 pr. planken. 2 wagens. 1 kinderwagen. *Maclaine, Watson en co.*

Uitvoer.

Naar Indramayo per N. I. schip *Alnoer Salim*, gez. Said bin Abdulla Salim Alkaf.

1 kt. ijzerw.. 1 aanbeeld. 1 rl. touww.. 2 zagen. 6 zn. vogeldrek. *Haager en Schuurman.*

Naar Soerabaya per Ned. schip *Hendrika*, kapt. Admiraal.

83 coll. div. losse st. machin.. 6 pn. touww.. 1 kt. vlaggen. nachthuis. etc.. 1 do. inh. 3 lantaarns. 1 do. inh. 1 klok 2 loglijnen. 36/1 en 20/2 led. legg.. 6 stoomket.. 4 heators. 4 condensors. 30 pijpen. 62 kisten. 490 losse stukken. 10000 vuursteenen. 3 kn. diversen. *aan boord gebleven lading van Rotterdam.*

Naar Cheribon en Tagal per N. I. schip *Lachmudy*, gez. Sech Sabil biu Aboot bin Sahak.

10 vs. boter. 1 kt. flanel. 1 do. eetw.. *B. Kopersmit en co.*
5 vn. roode wijn. 10 coll. lijnolie. 10 kn. bier. 2 do. rijnwijn. 5 do. olie. 1 pk. monst. patjols 8 kn. champ.. 1 vt. patjols. *Haager en Schuurman.*
7 coll. speelg.. kat. modew.. glasw.. etc.. *Tiedeman en van der Burg.*
2 kn. vrucht. op water. 2 do. champ. 3 do. gedr. vruchten. 1 do. anchov.. 1 do. man. sigaren. 1 vt. meel. 4 mn. sauc.. 18 hammen. 1 pk. kazen. 1 bl. kurken. 1 pk. jap. bezems. 2 kn. vermicelli. 20 vs. boter. *Vaupel en co.*
1 pic. bankharst. 2 pk. lange hennip. 1 do. zaagvijl.. 2 coll. lijnolie. 4 vn. roode menie. *Beynon.*
3 kn. papier. *van Haren Noman.*
1 kt. koperwerk. *Schuyt.*
1 suikermol. 1 kt. ijzerw.. 2 ijzer. stoomket.. 15 vn. koolteer. 8 vs. boter. 2 kn. [illegible] 1 do. [illegible] 1 do. [illegible] 2 hammen. 1 bk. rookvl.. 2 kn. diversen. 1 do. azijn. 5 do. wijn. 20 vn. meel. *Paine. Stricker en co.*
23 coll. prov. en drank.. 17 vn. verw. 1 pk. verwkw.. *van den Broek*
2 kn. aardew.. 1 do. champagne. 11 do. sloten. 25 ps. lampkousen. 1 kt. serviezen. 12 st. kijkers. 600 st. schoenmak. elsen. 1 led. stel. 5 scheermess.. 1 bijbel. 1 horologie. 2 kn. glasw.. 6 do. wijn. 1 pk. billardk.. 1 zn. zeep. *Kemper.*

Naar Samarang per N. I. schip *Djoharie*, gez. Keagoes Mohamad Aziek.

2 pn. wagenveeren. *Tan hong gie.*
17 kn. suren. 1 kr. aardew.. 2 bn. gev. katoen. *Hunter, Houghton en co.*
4 kn. gev. katoen. 10 do. kat. doeken. 1 do. woll. goederen. 3 do. gebl. katoen. *Pandel en Stiehans.*
2 bn. bomban.. 1 do. schirt.. 6 kn. gedr. katoen. 1 do. zeep. 1 do. borden. 3 do. glasw.. 3 do. papier. 1 do. koralen. 6 do. 2 bn. nagem. bat. slendangs. *Pitcairn Syme en co.*
2 banken. 12 stoelen. 1 console. 2 speeltafeltjes. 2 kasten. 1 ronde tafel. *D. N. Buys en co.*
7 kn. eur. longcl.. 1 do. do. bl. katoen. 8 do. bamb. hammen. 6[illegible] do. eur. tafelmess.. 3 pn. chin. papier. *Gouw eng hoa.*
6 bn. slendangs. 19 bn. witte shirt.. 11 do. cambrics. 10 do. gedr. katoenen. 2 do. zadels. 2 do. tjindies. 2 do. neteldoek. 38 mn. aardew.. 1 kt. metal. knoopen. 1 bl. kat. garen. 4 kn. ledikanten. *Martin, Dyce en co.*
300 ps. sp. matten 1150 do. zilv. specie. 43 pic. bladkoper. 3 do. koperen. spijkers. 1 ijzer. anker. 1 stel hendiesveeren. 1 kt. chin. speelkaarten. *Liem sing kian.*
2 bn. kat. lappen. 4 kn. shirtings. 1 do. 10 ps. gingh.. 2 kn. kat. pandj.. *Burt, Myrtle en co.*
2 kn. man. sigaren. 25 do. gember. *Radijs en Meijer.*
21 kn. 2 bn. manufact.. *de Weerdt, Ruyl en co.*
1 bl. 6 kn. kotoen. 5 do. gew. 2 do. gedr. katoen. *E. Moorman en co.*
200 zn. tarwe. 3 kn. pennen. 5 do. man. sigaren. 1 kalab. ghie *Andreas en co.*
1 corg. bat. doeken. 7 ps. do. slend.. 6 do. eur. shawls. 1 st. [illegible] moussel.. 2 do. do. chits.. 15 ps. do. zijd. kleed.. *Mohamad [illegible]*
200 zn. tarwe. 25 do. salpeter. *Arathoon.*
50 bn. goeniezakken. *Maclaine, Watson en co.*

Naar Samarang per. N. I. schip *Nagalaut*, kapt. de Winter.

50 kn. bier. 2 do. eau-de-cologne. 1 bl. goenies.. *Haager en Schuurman.*
1 piano. 25 kn. provisien. 1 do. wijn. 3 do. gember. 1 do. inh. schilderij. *van Ommeren, Rueb en co.*
175 kd. lijnolie. 54 vn. bier. 2 bn. kurken. 1 kt. zadels. 51 [illegible] lijnwaden. 4 do. eau-de-cologne. 14 do. div. prov.. *Tiedeman en van der Burg.*
20 kn. champagne. 1 do. inh. muzijkinstrumenten. 5 vn. [illegible] *Kreglinger, Dummler en co.*
20 kn. cambr.. 16 do. madapoll.. 20 do. longcl.. 2 do. gedr. katoen. *Pitcairn, Syme en co.*
2 bn. kat. lappen. *Burt, Myrtle en co.*
2 kn. tjindies. 8 do. rood katoen. *McEwen en co.*
180 kn. madapollams. *N. H. M.*
2 bn. drills. 2 kn. sarongs. 1 do. kains. 2 do. doeken. 1 do. [illegible]
1 do. gedr. 5 do. gew. katoen. 2 do. shirtings. 1 do. handschoenen. *de Weerdt, Ruyl en co.*
40 bn. drills. *Maclaine, Watson en co.*
12 vs. boter. 1 pk. boeken en papier. *Jacometti en Landberg.*
500 bladen koper. 16 pic. oud do.. 104 do. lood. *Said achmat [illegible]*
4 kn. banket. 18 stoelen. *John Pryce en co.*
32 kn. lijnwaden. *uit het entrepôt alhier bestemd voor het [illegible] te Samarang.*

Gedrukt te *Batavia*, bij W. BRUIN[illegible]